BAKI BEYNƏLXALQ
MULTİKULTURALİZM MƏRKƏZİ
BAKU INTERNATIONAL MULTICULTURALISM CENTRE

AZƏRBAYCANA MARAQ AZƏRBAYCANA MƏHƏBBƏTƏ ÇEVRİLİR

(AZƏRBAYCAN MULTİKULTURALİZMİ
YERLİ VƏ ƏCNƏBİ TƏLƏBƏLƏRİN GÖZÜ İLƏ)

IV Virtual Dəyirmi masa, 2015

ИНТЕРЕС К АЗЕРБАЙДЖАНУ ПЕРЕРАСТАЕТ В ЛЮБОВЬ К АЗЕРБАЙДЖАНУ

(АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ
ГЛАЗАМИ МЕСТНЫХ И ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ)

IV Виртуальный Круглый стол, 2015

INTEREST IN AZERBAIJAN GROWS INTO LOVE FOR AZERBAIJAN

(AZERBAIJANI MULTICULTURALISM THROUGH
THE EYES OF LOCAL AND FOREIGN STUDENTS)

4th Virtual Round Table, 2015

BAKI 2015

3

4

Üz qabığının əks tərəfində və toplunun 1-ci səhifəsində:

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ölkədəki dini icmaların rəhbərləri ilə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə öz iqamətgahında açdığı iftar süfrəsində (17 iyul 2014-cü il).

2. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ölkədəki dini icmaların rəhbərləri ilə Bakı və Azərbaycan Yeparxiyasının Pravoslav Dini-Mədəniyyət Mərkəzinin açılışında (15 noyabr 2013-cü il).

3. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakıda Müqəddəs Məryəm Ana katolik kilsəsinin rəsmi açılışında (7 mart 2007-ci il).

4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva yəhudilərin kompakt yaşadıqları Qubanın Qırmızı qəsəbəsində yeni salınmış Heydər Əliyev bağında yəhudi icmasının nümayəndələri ilə (18 sentyabr 2013-cü il).

На обратной стороне обложки и на 1-ой странице сборника:

1. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев вместе с лидерами религиозных общин на церемонии ифтар, посвященной священному празднику Рамазан, организованной председателем управления мусульман Кавказа Аллахшукуром Пашазаде в своей резиденции (17 июля, 2014 г.)

2. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев с представителями религиозных общин страны на открытии православного религиозно-культурного центра Бакинской и Азербайджанской Епархии. (15 ноября 2013 г.).

3. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев на официальном открытии католической церкви Святой Девы Марии (7 марта, 2007 г.).

4. Президент Азербайджанской Республики Ильхам Алиев и Первая Леди Азербайджана, президент фонда Гейдара Алиева Мехрибан Алиева с представителями еврейской общины в недавно заложенном саду Гейдара Алиева в Красной Слободе – месте компактного проживания евреев (18 сентября 2013 г.).

In the back side of the cover and on the 1st page of the volume:

1. His Excellency Mr. Ilham Aliyev, President of the Republic of Azerbaijan, in the Iftar Ceremony on the occasion of the Holy Month of Ramadan organized by the Chairman of the Clerical Office of Caucasian Muslims Sheikh –ul Islam Allahshukur Pashazade at his residence with the heads of religious communities. (July 17, 2014).

2. His Excellency Mr. Ilham Aliyev , President of the Republic of Azerbaijan, with the heads of religious communities of Azerbaijan attending opening ceremony of the Orthodox Religious- Cultural Center of Baku and Azerbaijan Eparchy (November 15, 2013).

3. His Excellency Mr. Ilham Aliyev , President of the Republic of Azerbaijan, in the official opening of the Catholic Church of Holy Virgin Maria (March 7, 2007).

4. His Excellency Mr. Ilham Aliyev , President of the Republic of Azerbaijan, and the Azerbaijan's First Lady Mrs. Mehriban Aliyeva, the President of Heydar Aliyev Foundation with representatives of Jewish community in newly built Heydar Aliyev garden, Red Village, Guba region (September 18, 2013).

BAKI BEYNƏLXALQ
MULTİKULTURALİZM MƏRKƏZİ
BAKU INTERNATIONAL MULTICULTURALISM CENTRE

AZƏRBAYCANA MARAQ AZƏRBAYCANA MƏHƏBBƏTƏ ÇEVRİLİR

(AZƏRBAYCAN MULTİKULTURALİZMİ
YERLİ VƏ ƏCNƏBİ TƏLƏBƏLƏRİN GÖZÜ ILƏ)

IV Virtual Dəyirmi masa, 2015

ИНТЕРЕС К АЗЕРБАЙДЖАНУ ПЕРЕРАСТАЕТ В ЛЮБОВЬ К АЗЕРБАЙДЖАНУ

(АЗЕРБАЙДЖАНСКИЙ МУЛЬТИКУЛЬТУРАЛИЗМ
ГЛАЗАМИ МЕСТНЫХ И ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ)

IV Виртуальный Круглый стол, 2015

INTEREST IN AZERBAIJAN GROWS INTO LOVE FOR AZERBAIJAN

(AZERBAIJANI MULTICULTURALISM THROUGH
THE EYES OF LOCAL AND FOREIGN STUDENTS)

4th Round table, 2015

BAKI 2015

Redaksiya heyəti:
AMEA-nın həqiqi üzvü Kamal Abdullayev (*baş redaktor*),
AMEA-nın həqiqi üzvü İsa Həbibbəyli, prof. Etibar Nəcəfov (*baş redaktorun müavini*),
prof.Azad Məmmədov, prof. İlham Məmmədzadə, prof.Asif Hacıyev, dosent Oktay Səmədov,
dosent Seyfəl Həsənov, dosent Nəriman Qasımoğlu, Vidadi Rzayev (*məsul katib*)

Редакционная коллегия:
действительный член НАНА Камал Абдуллаев (*главный редактор*)
действительный член НАНА Иса Габиббейли, профессор Этибар Наджафов (*заместитель главного редактора*), проф. Азад Мамедов, проф. Ильхам Мамедзаде, проф. Асиф Гаджиев,
доцент Октай Самедов, доцент Сейфал Гасанов, доцент Нариман Гасымоглу,
Видади Рзаев (*ответственный секретарь*)

Editorial board:
Kamal Abdullayev – Full Member of the Azerbaijan National Academy of Sciences (ANAS) (*chief editor*)
Isa Habibbayli – Full Member of the ANAS, Prof. Etibar Najafov (*Deputy Editor*),
Prof. Azad Mammadov, Prof. Ilham Mammadzada, Prof. Asif Hajiyev, Ass. Prof. Oktay Samadov,
Ass. Prof. Seyfal Hasanov, Ass. Prof. Nariman Gasimoghlu,
Vidadi Rzayev (*executive secretary*)

© BBMM, 2015

«Xarici ölkə universitetlərində «Azərbaycan multikulturalizmi» fənninin tədrisi: problemlər və perspektivlər» mövzusunda təşkil olunmuş dəyirmi masanın iştirakçıları:

Участники круглого стола «Преподавание предмета «Азербайджанский мультикультурализм» в зарубежных странах: проблемы и перспективы»:

Participantis in the virtual round table «Teaching the Course "Azerbaijani Multiculturalism" at Universities abroad: challenges and perspectives»

ETİBAR NƏCƏFOV
professor, Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri Xidmətinin baş məsləhətçisi (Azərbaycan):

ЭТИБАР НАДЖАФОВ
профессор, главный консультант Службы Государственного Советника по вопросам мультикультурализма, религии и межнациональных отношений Азербайджанской Республики (Азербайджан)

ETIBAR NAJAFOV
Professor, Chief Advisor to the Service of the Counsellor of State of the Republic of Azerbaijan for Multiculturalism and Interethnic and Religious Affairs (Azerbaijan):

ALEKSANDRA DEROMA
Sapienza Universitetinin tələbəsi (İtaliya)

АЛЕКСАНДРА ДЕРОМА
Студент Университета Ла Сапиенза (Италия)

ALESSANDRA DEROMA
a student of the Sapienza University (Italy)

ƏHMƏD ABABNEH
Sapiyenza Universitetinin tələbəsi (İtaliya)

АХМАД АБАБНЕХ
студент Университета Ла Сапиенза (Италия)

AHMAD ABABNEH
a student of the Sapienza University of Rome (Italy)

ŞÜKUFƏ ƏHMƏDLİ
Azərbaycan Texniki Universitetinin tələbəsi (Azərbaycan):

ШУКЮФА АХМЕДЛИ
студентка Азербайджанского технического университета (Азербайджан)

SHUKUFA AHMADLI
a student of the Azerbaijan Technical University (Azerbaijan)

ALEKSEY XARİTONYUK
Minsk Dövlət Linqvistik Universitetinin tələbəsi (Belarus)

АЛЕКСЕЙ ХАРИТОНЮК
студент Минского государственного лингвистического университета (Беларусь)

ALEXEY KHARITONYUK
a student of the Minsk State Linguistics University (Belarus)

ANASTASİYA YURÇENKO
Belarus Dövlət Universitetinin tələbəsi (Belarus)

АНАСТАСИЯ ЮРЧЕНКО
студентка Белорусского государственного университета (Беларус)

ANASTASIYA YURCHENKO
a student of the Belarusian State University (Belarus)

YEVGENİYA ŞİLYAYEVA
Ural Federal Universitetinin tələbəsi (Rusiya)

ЕВГЕНИЯ ШИЛЯЕВА
студентка Уральского федерального университета (Россия)

YEVGENIYA SHILYAYEVA
a student of the Ural Federal University (Russia)

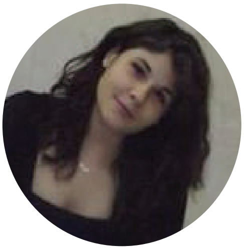

FRANÇESKA EKVESTRE
Sapiyenza Universitetinin tələbəsi (İtaliya)

ФРАНЧЕСКА ЭКВЕСТРЕ
студентка Университета Ла Сапиенза (Италия)

FRANCESCA EQUESTRE
a student of the Sapienza University (Italy)

GEDİMİNAS LASKAUSKAS
Vitautas Maqnus Universitetinin tələbəsi (Litva)

ГЕДИМИНАС ЛАСКАУСКАС
студент Университет Витаутаса Великого (Литва)

GEDIMINAS LASKAUSKAS
a student of the Vytautas Magnus University (Lithuania)

JANNET NİKOLOVA
Müqəddəs Kliment Oxridski adına Sofiya Universitetinin tələbəsi (Bolqarıstan)

ЖАННЕТ НИКОЛОВА
студент Софийского университета им. Св. Климента Охридского (Болгария)

ZHANNET NIKOLOVA
a student of the Sofia University St Kliment Ohridski

XUMAR ƏVƏZLİ
Azərbaycan Dövlət iqtisad Universitetinin tələbəsi (Azərbaycan)

ХУМАР ЭВЕЗЛИ
студентка Азербайджанского государственного экономического университета (Азербайджан)

KHUMAR EVEZLI
a student of the Azerbaijani State Economic University (Azerbaijan)

KONSTANTİN TSERTSVADZE
Tbilisi Dövlət Universitetinin tələbəsi (Gürcüstan)

КОНСТАНТИН ЦЕРЦВАДЗЕ
студент Тбилисского государственного университета (Грузия)

KONSTANTIN TSERTSVADZE
a student of the Tbilisi State University (Georgia)

MARİAM OKREŞİDZE
Tbilisi Dövlət Universitetinin tələbəsi

МАРИАМ ОКРЕШИДЗЕ
студентка Тбилисского государственного университета

MARIAM OKRESHIDZE
a student of the Tbilisi State University

MİKELE ZANESSİ
Milan Universitetinin tələbəsi (İtaliya)

МИКЕЛЕ ЗАНЕССИ
студент Миланский университет (Италия)

MICHELE ZANESSI
a student of the Milan University (Italy)

MOMÇİL ŞOPOV
Müqəddəs Kliment Oxridski adına Sofiya Universitetinin tələbəsi (Bolqarıstan)

МОМЧИЛ ШОПОВ
студент Софийского университета им. Св. Климента Охридского (Болгария)

MOMCHIL SHOPOV
a student of the Sofia University St Kliment Ohridski (Bulgaria)

NATALİYA NİKOLAYEVA
Ural Federal Universiteti (Rusiya)

НАТАЛИЯ НИКОЛАЕВА
студентка Уральского федерального университета (Россия)

NATALYA NIKOLAYEVA
a student of the Ural Federal University (Russia)

NİNO JVANİYA
Tbilisi Dövlət Universitetinin tələbəsi (Gürcüstan)

НИНО ЖВАНИЯ
студентка Тбилисского государственного университета (Грузия)

NINO ZHVANIA
a student of the Tbilisi State University (Georgia)

SEVİNC CABBARLI
Bakı Slavyan Universitetinin tələbəsi (Azərbaycan)

СЕВИНДЖ ДЖАББАРЛЫ
студентка Бакинского славянского университета (Азербайджан)

SEVINJ JABBARLI
a student of the Baku Slavic University (Azerbaijan)

."Yay məktəbi" iştirakçıları mühazirə dinləyərkən, Nabran.

Millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət Müşavirliyi Xidmətinin əməkdaşları
Anna Bayramova, Sərraf Hüseynov və "Avroviziya- 2011" mahnı müsabiqəsinin qalibi Eldar Qasımov
"Azərbaycanda gənclər siyasəti " mövzusunda "Yay məktəbi" iştirakçılarına mühazirə oxuyurlar, Şahdağ hoteli, Qusar.

Azərbaycana maraq
Azərbaycana məhəbbətə çevrilir

(Azərbaycan multikulturalizmi
yerli və əcnəbi tələbələrin gözü ilə)

Redaksiyadan

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi (BBMM) 2014-2015-ci tədris ilinin yaz semestrində ilk dəfə olaraq 7 xarici ölkə universitetində - Bolqarıstan Respublikasının Müqəddəs Kliment Oxridski adına Sofiya Universiteti, Gürcüstan Respublikasının İvane Cavaxişvili adına Tbilisi Dövlət Universiteti, Rusiya Federasiyasının Ural Federal Universiteti, Litva Edukoloji Universiteti, Çexiya Respublikasının Karlov Universiteti, İtaliya Respublikasının La Sapienza Universiteti və Belarus Dövlət Universitetində "Azərbaycan Multikulturalizmi" fənnini tədris etdi. Eyni zamanda bu fənn bir sıra Azərbaycan universitetində də tədris olunmağa başladı.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin uğurla həyata keçirdiyi "Azərbaycan Multikulturalizmi" fənninin xarici ölkə və yerli universitetlərdə tədris olunması" layihəsinin tərkib hissəsi, daha konkret desək, davamı kimi cari ilin 21 iyul – 01 avqust 2015-ci il tarixlərində xarici və Azərbaycan universitetlərinin tələbələri üçün Azərbaycanın səfalı güşələrindən biri olan Nabranda "Multikulturalizm Azərbaycanın həyat tərzi kimi: öyrən, araşdır, paylaş" adlı beynəlxalq "Yay məktəbi" keçirildi. "Yay məktəbi"ndə iştirak etmək üçün 49 ölkədən 1500-dən çox müraciət daxil oldu. Seçim nəticəsində 12 xarici ölkədən olan 49 əcnəbi, eləcə də 19 yerli tələbə bu məktəbdə iştirak hüququ qazandı. İlk "Yay məktəbi"ndə 23 yerli və əcnəbi mühazirəçi iştirak etdi. "Yay məktəbi" çərçivəsində 12 mühazirə, 2 dəyirmi masa, 3 görüş, 1 diskussiya təşkil olundu. Proqrama əsasən bu tədbirdə Almaniyanın Augsburg Universitetinin professoru Klaus Volf, Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman nazirinin müavinləri İntiqam Babayev və İsmayıl İsmayılov, Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov, Dağ Yəhudiləri icmasının sədri Milix Yevdayev, Ural Federal Universitetinin Avropa araşdırmaları kafedrasının müdiri, prof. Aleksandr Gennadyeviç Nesterov,

Millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşavirliyi xidmətinin əməkdaşları prof. Etibar Nəcəfov, prof. Həcər Verdiyeva, Anna Bayramova, Sərraf Hüseynov, Bakı Slavyan Universitetinin (BSU) Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrasının müdiri prof. Rəhilə Qeybullayeva, Eurovision - 2011 mahnı müsabiqəsinin qalibi, BSU-nun məzunu Eldar Qasımov mühazirələrlə çıxış etmişlər; Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Azərbaycanın AŞPA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü prof. Sahibə Qafarovanın və BBMM-in icraçı direktoru prof.Azad Məmmədovun iştirakı ilə "Azərbaycanın dövlət siyasətində tolerantlıq və multikulturalizm" və Hayfa Universitetinin (İsrail) doktorantı, beynəlxalq əlaqələr üzrə ekspert Arye Qutun iştirakı ilə "Azərbaycanda törədilmiş soyqırım cinayətləri, Qarabağ müharibəsi" mövzusunda iki dəyirmi masa təşkil olunmuşdur; Azərbaycan Respublikası millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilik Şurasının sədri akademik Kamal Abdullayevlə, Azərbaycanın əməkdar incəsənət xadimi, yazıçı Natiq Rəsulzadə ilə və Azərbaycan Yaradıcılıq Fondunun nümayəndəsi, şair Qismət Rüstəmovla görüşlər keçirilmişdir; AMEA-nın Fəlsəfə və Hüquq İnstitutunun direktoru, prof. İlham Məmmədzadənin və BBMM-in analitika şöbəsinin müdiri dosent Nəriman Qasımzadənin rəhbərliyi altında "Yay məktəbi" iştirakçıları ilə "Avropada multikulturalizm siyasətinin problemləri" mövzusunda diskussiya aparılmışdır; Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin (BBMM) icraçı direktoru prof. Azad Məmmədovun, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondunun icraçı direktoru Oktay Səmədovun və Bakı Slavyan Universitetinin rektoru prof. Asif Hacıyevin iştirakı ilə təqdimatlar keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşavirliyi xidmətinin "Azərbaycana maraq Azərbaycana məhəbbətə çevrilir (Azərbaycan multikulturalizmi yerli və əcnəbi tələbələrin gözü ilə)" mövzusunda təşkil etdiyi növbəti virtual "dəyirmi masa"da "Yay məktəbi"ndə iştirak etmiş xarici ölkə və Azərbaycan universitetlərinin tələbələri ilə bu tədbir ətrafında müzakirələr aparılır.

Etibar Nəcəfov - professor, Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət Müşaviri Xidmətinin baş məsləhətçisi (Azərbaycan):

Azərbaycan multikulturalizminin təbliği işində yeni uğurlu addımın atılması, əlbəttə ki, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin qarşımızda qoyduğu ideoloji hədəflərdən biridir. Bizim bu sahədəki işimiz perspektivdə geniş, çoxşaxəli strateji fəaliyyətə əsaslanır. Haqqında söhbət gedən "Yay məktəbi" Nabran Təhsil İstirahət Mərkəzində baş tutdu. Fürsətdən istifadə edərək mən "Yay məktəbi" iştirakçıları adından bu tədbirin təşkil olunmasında öz köməyini əsirgəməmiş Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları konfederasiyasının rəhbərliyinə minnətdarlığımızı bildirmək istəyirəm.

"Yay məktəbi" layihəsi Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin xarici ölkə universitetlərində tədris olunması" ilə bağlı işi davam etdirmişdir. Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri Kamal Abdullayevin qeyd etdiyi kimi, əgər "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin xarici ölkə universitetlərində tədris olunmasının əsas məqsədi ölkəmizin multikulturalizm sahəsində qazandığı təcrübəni xarici ölkələrdə yaymaq və əcnəbi tələbələrdə Azərbaycana maraq oyatmaq idisə, "Yay məktəbi" layihəsinin əsas məqsədi bu marağı sevgiyə çevirmək, onları Azərbaycanın əsl dostları etmək idi.

"Dəyirmi masa"da iştirak edən yerli və əcnəbi tələbələri salamlayaraq, mən əvvəlcə onlara belə bir sualla müraciət etmək istəyirəm: "Yay məktəbində iştirakınız Azərbaycan multikulturalizmi və bütövlüklə Azərbaycan haqqında biliklərinizi zənginləşdirdimi?

Anastasiya Yurçenko - Belarus Dövlət Universiteti (Belarus):

«Azərbaycan multikulturalizmi» fənni bizə 2015-ci ilin fevralından mayına kimi tədris olundu, "Yay məktəbi" isə Azərbaycanda multikultural durumu daha ətraflı öyrənməyə kömək etdi. "Yay məktəbi" sayəsində həm də Azərbaycanda

yaşayan insanlar, bu ölkənin tarixi, Qafqaz Albaniyası, Dağlıq Qarabağ haqqında daha çox məlumat aldıq. Qeyd etmək xoşdur ki, «Azərbaycan multikulturalizmi» fənni oxunarkən aldığımız bilgilər Azərbaycanda gördüklərimizlə üst-üstə düşür. Xaçmaz, Quba və Qusar kimi şəhərlərdə olduğumuz zaman biz dinlərin, müxtəlif dünyagörüşünə malik insanların yanaşı və mehriban yaşadıqlarının şahidi olduq.

Mariam Okreşidze - Tbilisi Dövlət Universiteti (Gürcüstan):

Mən Azərbaycanda ilk dəfə oldum və burada özüm üçün çox şeylər kəşf etdim. Bu ölkə məni bütövlükdə qoynuna aldı, dünyagörüşümü zənginləşdirdi. Azərbaycan özünəməxsusluğu ilə məni o dərəcədə heyran etdi və ilhamlandırdı ki, mən indiyə kimi orada gördüyüm hər şeyi emosional şəkildə və təfərrüatları ilə xatırlayıram. «Yay məktəbi»ndə iştirakım zamanı mən Azərbaycanın mədəniyyəti, tarixi və, əlbəttə, adət-ənənələri barədə yetərincə çox şey öyrəndim.

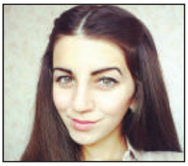

Jannet Nikolova - Müqəddəs Kliment Oxridski adına Sofiya Universiteti (Bolqarıstan):

Yazda mən universitetimizdə «Azərbaycan multikulturalizmi» fənnini öyrənmişəm. Bu fənn çox xoşuma gəldi. Olduqca maraqlı və məzmunlu fənndir. Lakin məhz Azərbaycanda bizim üçün keçirilən «Yay məktəbi» mənim multikulturalizmin Azərbaycan modeli haqqında biliklərimi qəti olaraq formaya saldı. «Yay məktəbi» dövründə iştirak etdiyim bütün mühazirələr ətraflı və dolğun idi. Mən «Azərbaycan multikulturalizmi» ilə bağlı özümə maraqlı bütün vacib suallara cavab ala bildim.

Əhməd Ababneh - Sapiyenza Universiteti (İtaliya):

Mən İtaliyada magistraturada məşğələlərim zamanı Azərbaycan multikulturalizmi modelini öyrəndim və tədqiq etdim. Sonra isə praktikada bu modelin nəzəriyyədəkindən daha yaxşı olduğuna əminliyim üçün çox gözəl imkan yarandı. Qeyd etmək istəyirəm ki, multikulturalizmin Azərbaycan modeli mədəni müxtəlifliyin ən yaxşı modelidir. Azərbaycan, onun qonaqpərvərliyi, xüsusilə də mətbəxi haqqında təəssüratlarımı dostlarımla, ailə üzvlərimlə bölüşdüm. Mən Azərbaycan vətəndaşı olmaq istəyirəm. Mən öz ölkəmə, Azərbaycanı isə öz ölkəm sayıram, yalnız ən yaxşı olan nə varsa, onu arzulayıram.

Nataliya Nikolayeva - Ural Federal Universiteti (Rusiya):

«Azərbaycan multikulturalizmi» kursu üzrə mühazirələrdən çoxmillətli, tolerant ölkə kimi Azərbaycan haqqında bilgilərim var idi, praktikada isə mən Azərbaycan multikulturalizmi ilə yalnız Nabranda keçirilən «Yay məktəbi»ndə tanış oldum. «Yay məktəbi» kimi layihələr olduqca maraqlı və əyləncəlidir.

Momçil Şopov - Müqəddəs Kliment Oxridski adına Sofiya Universiteti (Bolqarıstan):

2015-ci ilin iyulunda Bakıda və Nabranda "Yay məktəbi"ndə iştirak etməyim mənim üçün çox faydalı oldu, belə ki, mənim «Azərbaycan multikulturalizmi" fənni üzrə praktik biliklər almaq və Azərbaycan ziyalılarının nümayəndələri ilə görüşmək imkanım yarandı. Bundan başqa, mən sadə insanların, bu ölkənin vətəndaşlarının necə yaşadığını görə bildim. Və Azərbaycanda gördüklərim mənim üçün ibrətverici oldu. Buna görə, "Yay məktəbi"nin təşkilatçılarına çox minnətdaram. Mən Qırmızı

Qəsəbədə yəhudilərin kompakt yaşamaları barədə çox eşitmişdim və burda olmağı çoxdan arzulayırdım. Proqramda bu qəsəbəyə də səfərin nəzərdə tutulduğunu görəndə, özümü xoşbəxt hiss etdim. Əlbəttə, soruşacaqsınız - niyə? Dilçi kimi mənə yəhudi dilinin uzun əsrlər necə qorunub saxlandığı, onun modifikasiyalarının olub-olmaması çox maraqlı idi.

Etibar Nəcəfov:

«Yay məktəbi»ndə oxunan mühazirələrdən hansılarını xatırlayırsınız?

Jannet Nikolova:

«Yay məktəbi»ndə müəllimlər bizə materialı ən başa düşülən şəkildə təqdim edirdilər. Bütün mühazirələr, xüsusilə də, Azərbaycanın tarixi və siyasəti ilə bağlı olanlar, xoşuma gəldi. Mən tarixlə maraqlanıram və buna görə də Qafqaz Albaniyası haqqında mühazirə mənə maraqlı idi. Öz növbəsində, Azərbaycanda müxtəlif dinlərin birgə mövcudluğu haqqında mühazirə də çox dolğun idi. Ən çox xoşuma gələn isə praktik tərəf, Azərbaycan xalqının, o cümlədən də, Azərbaycanda yaşayan milli azlıqların tarixi və mədəniyyətləri ilə tanışlığım oldu.

Professor Klaus Volf və professor Etibar Nəcəfov "Yay məktəbi" iştirakçılarına «Azərbaycan və Alman multikulturalizminin müqayisəli təhlili» mövzusunda mühazirə oxuyurlar.

Şükufə Əhmədli - Azərbaycan Texniki Universiteti (Azərbaycan):

Mən Jannetlə razıyam ki, bütün mühazirələr maralı və məzmunlu idi. Vətənim, Azərbaycan haqqında müxtəlif istiqamətlər üzrə biliklərimi dərinləşdirmək mənim özüm üçün maraqlı idi. İxtisasımın daha çox texniki sahəyə aid olmasına baxmayaraq, «Yay məktəbi»ndən sonra məndə tarixə, özəl olaraq isə, Azərbaycanın qədim tarixinə maraq yarandı. Mənim üçün ən yaddaqalan «Alman və Azərbaycan multikulturalizminin müqayisəli təhlili» mövzusunda mühazirə oldu. Bu mühazirəni Almaniyanın Auqsburq Universitetinin professoru Klaus Volf və Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri xidmətinin baş məsləhətçisi professor Etibar Nəcəfov oxudular. Onlar bir sıra aktual və maraqlı məsələlərə toxundular. Lakin məndə ən güclü təəssürat doğuran Azərbaycan Respublikasının Millətlərarası, Multikulturalizm və Dini Məsələlər üzrə Dövlət Müşaviri, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi Himayədarlar Şurasının sədri akademik Kamal Abdullayevlə görüş oldu. «Azərbaycan dövlətinin siyasi kursunda tolerantlıq və multikulturalizm» mövzusunda mühazirə, eləcə də Milli Məclisin deputatı, AŞPA-da Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü professor Sahibə Qafarovanın və BBMM-in icraçı direktoru professor Azad Məmmədovun çıxışları da çox məzmunlu idi.

Anastasiya Yurçenko:

Bəli, mən də Azərbaycandan olan rəfiqəm Şükufənin dediklərinə qoşuluram. Bütün mühazirələr çox maraqlı idi. Mən də professor Klaus Volfun və professor Etibar Nəcəfovun oxuduqları «Alman və Azərbaycan multikulturalizminin müqayisəli təhlili» mövzusunda mühazirəni qeyd etmək istəyirəm. Müxtəlif ölkələrdən olan mütəxəssislərin multikulturalizm sahəsində öz ölkələrinin təcrübəsindən danışmaları, öz dövlətlərinin multikultural siyasətini müqayisə etmələri çox maraqlı idi. Professor Aleksandr Qennadyeviç Nesterovun «Müqayisəli multikulturalizm» mövzusunda oxuduğu mühazirədən də multikulturalizm, Qərb ölkələrində tolerantlıqla bağlı mövcud problemlər haqqında daha ətraflı məlumat aldıq. Bu mühazirəni də qeyd etmək istərdim.

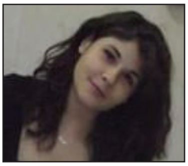

Françeska Ekvestre - Sapiyenza Universiteti (İtaliya):

«Alman və Azərbaycan multikulturalizminin müqayisəli təhlili» mövzusunda mühazirə mənim də çox xoşuma gəldi. Professor Həcər Verdiyevanın oxuduğu Qafqaz Albaniyası haqqında mühazirə də çox məzmunlu və maraqlı idi. Mən Azərbaycanın ədəbiyyatı, tarixi və geosiyasəti haqqında biliklər qazanmaq istərdim. Azərbaycan ədəbiyyatında məni ən çox Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı, onun əsərləri, sufizmin Azərbaycan ədəbiyyatına təsiri, Azərbaycan və İtaliya ədəbiyyatlarının müqayisəli təhlili maraqlandırır. Tarixdə məni ən çox aşağıdakı mövzular maraqlandırır: Azərbaycan Herodotun əsərlərində; müstəqillik qazanılandan sonra dinin rolu; müstəqillik qazanılandan sonra millətlərarası münasibətlər sahəsində siyasət. Geosiyasətə gəldikdə isə, mən burada aşağıdakı məsələləri öyrənmək istərdim: enerji mərkəzi kimi Azərbaycanın Cənubi Qafqazda strateji mövqeyi; türkdilli ölkələrlə Yaxın Şərq ölkələri arasında vasitəçi kimi Azərbaycanın rolu.

Etibar Nəcəfov:

Tədrislə yanaşı proqrama bir sıra əyləncəli tədbirlər də daxil edilmişdi. Hansı əyləncəli tədbirlər daha çox xoşunuza gəldi? «Yay məktəbi» ilə bağlı təəssüratlarınızı yaxınlarınızla, dostlarınızla, həmkarlarınızla, müəllimlərinizlə bölüşmüsünüzmü?

Anastasiya Yurçenko:

Bizə təklif olunan əyləncəli tədbirlərin hamısı xoşuma gəldi. Lakin ən çox bəyəndiyim «Yallı» Azərbaycan rəqsinin öyrənilməsi, eləcə də Şahdağ turizm kompleksi ilə tanışlıq və Bakıda sahil gəzintisi oldu. Evə qayıtdıqdan sonra mən təəssüratlarımı, bəlkə də, rast gəldiyim hər kəslə bölüşürəm. Əlbəttə, hər şey barədə qohumlarıma, kurs yoldaşlarıma və dostlarıma danışmışam. Onlar söylədiklərimə heyran olurdular.

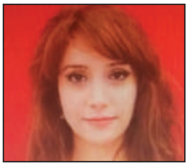

Sevinc Cabbarlı - Bakı Slavyan Universiteti (Azərbaycan):

Hər şey maraqlı idi. Mühazirə və praktik tədbirlərin birləşməsi «Yay məktəbi»ni maraqlı etdi. Əyləncəli tədbirlərdən «O olmasın, bu olsun» filminə tamaşanı qeyd etmək istərdim. Xaricdən gələn qonaqlarımızın reaksiyasını izləmək maraqlı idi. Film çoxlu suallara səbəb oldu. Onlara aydın olmayan bəzi məqamları izah etmək xoş idi.

Konstiantin Tsertsvadze - Tbilisi Dövlət Universiteti (Gürcüstan):

Şübhəsiz, «Yay məktəbi» iştirakçıların gözləntilərini ötüb keçdi. «Öz ölkəni təqdim et» müsabiqəsini və əlbəttə ki, «Yallı» rəqsini xatırlamamaq olmaz. Bu rəqsin smartfona yazılmış melodiyası məndə indi də qalır və ona tez-tez qulaq asıram, Azərbaycanda olduğumuz hər unudulmaz saniyəni xatırlayıram…

Şükufə Əhmədli:

Azərbaycanda yaşasam da, olduğumuz regionlarda Azərbaycanla bağlı bir çox məqamlarla tanış olmaq, bu vaxta qədər görmədiyim çoxlu tarixi yerləri görmək, tarixi şəxsiyyətlərin ev-muzeylərində olmaq, etnik qruplar, müxtəlif konfessiyaların təmsilçiləri haqqında yeni bilgilər almaq üçün unikal imkanlar qazandım.

Yay məktəbinin bağlanmasından artıq iki ay keçsə də, mən o günləri xatırlamaqda, təəssüratlarımı bölüşməkdə davam edirəm. "Yay məktəbi"ndə iştirakım vaxtı qazandığım yeni dostlarımla əlaqə saxlayıram.

Mariam Okreşidze:

Mən hansısa bir tədbiri seçib ayıra bilmirəm, çünki «Yay məktəbi» ərzində bizə təklif olunan bütün tədbirlər, axşamlar, görüşlər maraqlı və əyləncəli idi. Bir sözlə, bütün tədbirlər xoşuma gəldi. Hər şey ən yüksək səviyyədə, olduqca maraqlı, yetərincə intellektual və əyləncəli idi. Lakin ən çox xoşuma gələn «Yallı» Azərbaycan rəqsinin öyrənilməsi oldu.

Bu gün ətrafımda elə bir insan qalmayıb ki, mən ona olduqca gözəl səfərim barədə danışmamış olum. Hər şeyi birnəfəsə danışarkən, mən özümü yenidən Azərbaycanda hiss edirəm. «Odlar ölkəsi» haqqında təəssüratlarımı, oradakı yaşantılarımı, hisslərimi bölüşdüyüm hər kəs, düşünürəm ki, bütün bunları özləri də duyur, məni dinləyərkən sanki Azərbaycanda olurlar.

Etibar Nəcəfov:

İndi isə «Yay məktəbi»nin «Azərbaycan multikulturalizmi» fənni üzrə mühazirələri dinləməmiş iştirakçılarına müraciət edirəm. Əvvəllər multikultural, tolerant ölkə kimi Azərbaycan haqqında məlumatınız var idimi? Öz universitetinizdə «Azərbaycan multikulturalizmi» üzrə mühazirələr kursunu dinləmək istərdinizmi?

Aleksey Xaritonyuk - Minsk Dövlət Linqvistik Universiteti (Belarus):

Vətənimdə olarkən Azərbaycan haqqında məlumatım çox deyildi. Amma bilirdim ki, Azərbaycan dünyəvi dövlətdir və regionun ən stabil ölkələrindən biridir. Mən bilirdim ki, Bakının heyrətamiz memarlığı var, bir çox hadisələr isə, məsələn, Avropa Oyunları KİV-də işıqlandırılırdı. «Yay məktəbi»nə gəldikdən sonra isə məndə olan məlumat əhəmiyyətli dərəcədə artdı. Başqa sözlə, «Yay məktəbi» mənim bu ölkə haqqında bilgilərimi əhəmiyyətli dərəcədə zənginləşdirdi. «Yay məktəbi»ni unikal təcrübə saymaq olar, çünki bu tədbir bizə ölkənin regionlarını görmək və yerli gənclərlə ünsiyyətdə olmaq, eləcə də Azərbaycan mədəniyyətinin özəllikləri haqqında çox şey öyrənmək imkanı verdi. «Yay məktəbi»ndə bizə bağışlanan kitablar, özəl olaraq isə virtual «Dəyirmi masa»ların kitab şəklində nəşr edilmiş materialları («Müasir Azərbaycanda sosial-iqtisadi və mənəvi inkişafın harmoniyası» və «Multikultural təhlükəsizlik») da faydalı oldu.

Öz universitetimdə «Azərbaycan multikulturalizmi» kursunda iştirak etmək istəyimlə bağlı sualınıza belə cavab verə bilərəm: əgər bu kurs mənim universitetimdə də tədris olunsaydı, mütləq onda iştirak edərdim.

Mikele Zanessi - Milan Universiteti (İtaliya):

Azərbaycanda yay məktəbi - həyatımda ən yaxşı hadisələrdən biridir. «Yay məktəbi»ndə iştirak etməzdən əvvəl Azərbaycanın həyatının bu maraqlı sahəsi - Azərbaycan multikulturalizmi haqqında məlumatım yox idi. Təəssüf ki, İtaliyada sizin gözəl ölkəniz, xalqınızın həyat tərzi barədə informasiya qıtlığı mövcuddur. Mənim respublikanızın bu özəl cəhətini gerçəklikdə görmək imkanım oldu. Görkəmli professorların mühazirələri mənə gördüklərimin başa düşülməsinə, Azərbaycandan olan uşaqlarla söhbətlərimiz isə xalqın adətlərinin və mentalitetinin öyrənilməsinə kömək etdi. Həm də bu ölkəni daha yaxşı tanımaq üçün bir daha Azərbaycana gəlmək, Azərbaycan ailəsində yaşamaq istərdim.

Təəssüf ki, İtaliyanın Sapienza universitetində tədris olunan «Azərbaycan multikulturalizmi» fənni mənim universitetimdə tədris olunmur, bütövlükdə Qafqaz regionu üzrə araşdırmalar aparılmır. Azərbaycanda əldə etdiyim təcrübədən sonra öz vətənimdə, İtaliyada Azərbaycanın təmsilçisi olmaq istərdim ki, ölkənizin gözəlliyi və energetikası haqqında hamıya danışa bilim. Düşünürəm ki, Azərbaycan öz multikulturalizm modelini müxtəlif xalqların, müxtəlif konfessiyaların nümayəndələrinin dinc yanaşı yaşaması modeli kimi, xüsusilə də, bu cür yanaşı yaşamağın vacib göründüyü müasir dövrdə ixrac edə bilər.

Gediminas Laskauskas - Vitautas Maqnus Universiteti (Litva):

İştirak etdiyim «Yay məktəbi»ndə mən Azərbaycan, eləcə də onun unikal fenomeni – multikulturalizm haqqında nəzəri və praktik biliklərimi genişləndirə bildim. Biz təkcə Azərbaycanın tarixi, adət-ənənələri, mədəniyyəti haqqında biliklər əldə etmədik, həm də şəhərlərin küçələrini gəzərkən, yerli əhali ilə ünsiyyətdə olarkən bütün bunları hiss etdik. Əvvəllər mənə məlum olmayan sahələrə aid, xüsusilə də, dinin multikultural yanaşmanın formalaşmasına olan təsiri, bu ölkədə müxtəlif etnik və konfessional qruplara mənsub insanların yanaşı yaşamaları, bütövlükdə Azərbaycan xalqının tarixi kökləri haqqında bəzi yeni faktlar öyrənmək

imkanım oldu. Əlbəttə, Azərbaycanın multikultural və tolerant ölkə olması barədə bəzi məlumatlarım var idi, lakin onlar çox məhdud idi. Mən hazırda başqa ölkələrdə baş verənlərə tamamilə zidd olaraq, multikulturalizmin bu cür unikal nümunəsi ilə gerçəklikdə tanış olduqda çox heyrətləndim. Bu baxımdan Azərbaycan müstəsna bir nümunədir.

Mən Litvadan olan komandanın beynəlxalq «Yay məktəbi»nə gəlməzdən əvvəl «Azərbaycan multikulturalizmi» fənni üzrə mühazirələrdə iştirak etməmiş yeganə üzvüyəm. Lakin çox istəyərdim ki, yaxın gələcəkdə bu kursun mühazirələrini dinləyim.

Aleksandra Deroma - Sapienza Universiteti (İtaliya):

«Yay məktəbi» mənə ölkənizlə, onun tarixi, mədəniyyəti ilə tanış olmaq imkanı verdi. Azərbaycanın çoxkonfessiyalı, tolerant ölkə olması haqqında məlumatım var idi. «Yay məktəbi»ndə olduğum müddətdə gördüklərim Azərbaycan haqqında bilgilərimi zənginləşirdi. Sizin ölkəniz məni çox cəlb etdi. Mənə hər şey maraqlıdır. Lakin mən Azərbaycanı daha ətraflı, necə deyərlər, müxtəlif rakurslardan öyrənmək istərdim.

Mən də çox istəyirəm ki, «Azərbaycan multikulturalizmi» kursuna yazılam. Düşünürəm ki, bu fənlərarası kurs Azərbaycanla daha yaxından tanış olmağıma kömək edər.

Etibar Nəcəfov:

Gələcəkdə Azərbaycanla bağlı hər hansı bir elmi-tədqiqat işi (dissertasiya, elmi məqalə və s.) aparmaq istərdinizmi?

Yevgeniya Şilyayeva - Ural Federal Universiteti (Rusiya):

Bu, mənim Azərbaycana ilk səfərim idi. Səfərdən əvvəl də məni burada nə gözlədiyi haqda müəyyən təsəvvürüm var idi. «Yay məktəbi»ndə mən çoxlu yeni

və maraqlı şeylər öyrəndim. Çoxlu müxtəlif tədbirlər oldu, lakin onlardan biri ən çox xoşuma gəldi – bu, «O olmasın, bu olsun» filminin tamaşası idi. Tamaşa məndə «Azərbaycan kinosunda və incəsənətində multikulturalizmin rolu və əksi» mövzusunda tədqiqat aparmaq ideyası doğurdu. Buna görə də mən Azərbaycan incəsənəti, mədəniyyəti barədə daha çox bilmək istərdim.

Jannet Nikolova:

Azərbaycanda yaşayan etnik azlıqlarla bağlı hər şey məni çox maraqlandırır. Onlar haqqında bizə mühazirələrdə danışdılar. Azərbaycanda multikulturalizmin tarixi inkişafı, etnik azlıqların özünəməxsusluğunun qorunması, bir çox xalqların əsrlər boyu yanaşı yaşaması məni, xüsusilə, maraqlandırır. Əgər imkan olarsa, mən bu mövzuda elmi araşdırma aparmaq və məqalə yazmaq istərdim. Azərbaycan haqqında, «Yay məktəbi» və bütövlükdə multikulturalizm haqqında məqaləmi Bolqarıstanın tanınmış həftəlik qəzetlərindən birində artıq çap etdirmişəm.

Konstantin Tsertsvadze:

Azərbaycan haqqında daha çox şey öyrənmək istərdim. Gələcək elmi tədqiqatımın mövzusu ilə bağlı isə bunu deyə bilərəm: məhz Azərbaycanın bir çox aparıcı Avropa dövlətləri üçün nümunə olduğunu sübut etmək üçün Azərbaycan multikulturalizminin əhəmiyyəti məsələnin üzərində işləmək istəyirəm.

Aleksey Xaritonyuk:

Gələcəkdə postsovet tədqiqatları sahəsində işləməyi mümkün sayıram. İndiyə kimi bir çox postsovet ölkələrində olmuşam - Litvada, Latviyada, Estoniyada, Rusiyada, Ukraynada və Azərbaycanda. Bizim ölkələrimiz arasında ümumi məqamlar çoxdur, eyni zamanda da indi hər ölkənin öz inkişaf yolu var, bu da komparativ tədqiqatlar üçün nəhəng bir sahədir. İstənilən halda, Azərbaycan multikulturalizm, diskriminasiyanın mövcud olmaması və xarici siyasətin çoxvektorluluğu kimi sahələrdə başqa ölkələr üçün nümunə kimi çıxış edə bilər.

Nino Jvaniya - Tbilisi Dövlət Universiteti (Gürcüstan):

Sual lap yerinə düşdü, çünki bu il mən doktoranturaya girməyə hazırlaşıram və artıq mövzu da seçmişəm – «Multikultural cəmiyyətdə dil siyasəti». Öz tədqiqatımda Azərbaycanda və Gürcüstanda dil siyasətinin müqayisəli təhlilini aparmaq istəyirəm.

Mariam Okreşidze:

Multikulturalizmin ədəbiyyatda rolunun nəzərdən keçirildiyi mühazirədən sonra məndə «Müasir gürcü, rus və Azərbaycan ədəbiyyatlarında multikulturalizm problemi, onun təsviri və rolu» mövzusunda elmi tədqiqat aparmaq ideyası yarandı. Bu tədqiqatı uğurla aparmaq üçün mənə Azərbaycanı hərtərəfli və daha dərindən öyrənmək lazımdır. O cümlədən Azərbaycan xalqının mədəniyyətini, dilini və, xüsusilə, ədəbiyyatını daha ətraflı öyrənmək. Dövlət müşaviri akademik Kamal Abdullayevin mühazirəsi zamanı belə bir məlumat aldım ki, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi "Azərbaycan multikulturalizminin ədəbi-bədii, elmi-fəlsəfi və siyasi qaynaqları" mövzusunda silsilə tədqiqatlar nəşrə hazırlayır. O kitabları oxumaq istərdim. Yəqin ki, ingilis dilinə tərcümə olunacaqlar.

Frančeska Ekvestre:

Mən Azərbaycanda müxtəlif dini konfessiyaların rolunu, onların tarixini, xarakterik əlamətlərini və ölkədə tolerantlığın inkişafına verdikləri töhfəni tədqiq etmək istərdim. Çox istərdim ki, sufizmi tədqiq edim.

Xumar Əvəzli - Azərbaycan Dövlət iqtisad Universiteti (Azərbaycan):

«Yay məktəbi»ndə iştirakım zamanı başa düşdüm ki, «Azərbaycan multikulturalizmi əcnəbi tələbələrin gözü ilə» mövzusunda məqalə yazmaq istəyirəm.

Müxtəlif ölkələrdən gəlmiş tələbələrlə ünsiyyətdə olarkən Azərbaycandan danışarkən, ölkəmiz haqqında təəssüratlarını bölüşərkən onların gözlərinin necə parıldadığını görürdüm. Onlara hər şey maraqlı idi. Azərbaycandan danışarkən mən ilk növbədə istərdim ki, bizim tariximiz, mədəniyyətimiz, görməli yerlərimiz, inkişaf etmiş iqtisadiyyatımız və əlbəttə, multikulturalizmimiz yada düşsün. İndiki halda «Qış məktəbi»nin təşkili uğurlu tapıntıdır. Əcnəbi tələbələrə Azərbaycanın qış mənzərələrinin də göstərilməsini müsbət təşəbbüs hesab edirəm.

Nataliya Nikolayeva:

Bu qəbildən olan layihələrdə əməkdaşlığımı daha fəal və məhsuldar görürəm. Azərbaycan gənc, dinamik inkişaf edən, böyük gələcəyi və çox gözəl perspektivləri olan dövlətdir. Bununla bağlı «Azərbaycan multikulturalizm siyasətinin səmərəli nümunəsi kimi» mövzusunda elmi-tədqiqat işinə başlamaq istərdim.

Etibar Nəcəfov:

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev çıxışlarında qeyd edir ki, artıq müasir dünyada ölkəmizin multikulturalizmlə bağlı təcrübəsi öyrənilir. Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin 2015-ci ildən başlayaraq uğurla həyata keçirdiyi "Xarici ölkə və yerli universitetlərdə "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin tədrisi" adlı layihə xarici ölkələrdə Azərbaycanın multikulturalizm sahəsindəki təcrübəsinə artan marağın göstəricisidir. Bir sıra xarici ölkə universitetləri bu fənni öz tədris proqramlarına daxil edərək Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinə onun tədrisinin təşkili ilə bağlı rəsmi şəkildə müraciət edirlər. Cari tədris ilində daha 4 xarici ölkə universiteti - Lusofona Humanitar və Texnologiya Universiteti (Potuqaliya), Poltava İqtisadiyyat və Ticarət Universiteti (Ukrayna), Frayburg Universiteti (İsveçrə) və Erciyez Universiteti (Türkiyə) "Azərbaycan multikulturalizmi" fənninin tədrisini təşkil etmişdir. Yaxın gələcəkdə bu fənni tədris etməyə hazır universitetlər sırasında ABŞ-ın Hyuston Universitetini, Almaniyanın Auqsburq və Vürzburq universitetlərini, Polşanın Varşava Universitetini, İndoneziyanın Gadya Mada Universitetini, Rusiyanın Xalqlar Dostluğu Universitetini, İspaniyanın Komplutense Universitetini və bir sıra başqa universitetləri qeyd etmək olar. Xüsusi vurğulamaq istərdim ki, haqqında danışdığımız «Yay məktəbi» ilə yanaşı, Vətənimizin təbii, mənəvi üstünlüklərini hərtərəfli təqdim etmək məqsədilə "Qış məktəbləri" də təşkil

ediləcəkdir. Azərbaycan ilin hər fəslində gözəldir və biz bunu öz dostlarımıza elə bu cür də təqdim etmək istəyirik.

İndi isə son sualın vaxtı yetişdi. Son sualım hamınıza aiddir. Biz «Yay məktəbi» zamanı sizin Azərbaycana marağınızı Azərbaycana məhəbbətə çevirə bildikmi?

Hamı:

Çevirə bildiniz. Əlbəttə, bu baş verdi.

Etibar Nəcəfov:

Hamınıza iştirak üçün təşəkkür edirəm.

«Yay məktəbi» iştirakçılarının Azərbaycan Respublikasının millətlərarası, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri akademik Kamal Abdullayevlə görüşü

Поездка участников летней школы в туристический комплекс Шахдаг, Гусар.

Интерес к Азербайджану перерастает в любовь к Азербайджану

(Азербайджанский мультикультурализм
глазами местных и иностранных студентов)

От редакции:

Бакинский международный центр мультикультурализма (БМЦМ) в весеннем семестре 2014-2015-го учебного года в семи зарубежных университетах – Софийском университете св. Климента Охридского в Болгарии, Тбилисском государственном университете им. Иванэ Джавахишвили в Грузии, Уральском федеральном университете им. первого Президента России Б.Н.Ельцина в Российской Федерации, Литовском эдукологическом университете, Карловом университете в Чехии, Римском университете Ла Сапиенза в Италии, Белорусском государственном университете – приступил к преподаванию предмета «Азербайджанский мультикультурализм». Одновременно началось преподавания указанного предмета в ряде азербайджанских университетов.

Как составной компонент успешно реализуемого Бакинским международным центром мультикультурализма проекта «Преподавание предмета «Азербайджанский мультикультурализм» в зарубежных и отечественных университетах», если выразиться более конкретно, как его продолжение, с 21 июля по 1 августа 2015-го года в одном из живописных уголков нашей страны – Набрани для студентов зарубежных и азербайджанских университетов была организована международная «Летняя школа» под названием «Мультикультурализм как образ жизни в Азербайджане: изучай, исследуй, делись».

Для участия в «Летней школе» поступило более 1500 обращений из 49 стран. В результате отбора 49 студентов из 12 зарубежных стран и 19 азербайджанских студентов получили право быть участниками этой школы. В работе первой «Летней школы» приняли участие 23 иностранных и местных лектора. В рамках «Летней школы» были организованы 12 лекций, 2 круглых стола, 3 встречи, 1 дискуссия. В соответствии с программой были прослушаны лекции профессора Аугсбургского Университета из Германии Клауса Вольфа, заместителей министра молодёжи и спорта Азербайджанской Республики Интигама Бабаева и Исмаила Исмаилова, заместителя председателя Государственного комитета Азербайджанской Респуб-

лики по работе с религиозными организациями Гюндуза Исмаилова, председателя Общины горских евреев Милиха Евдаева, заведующего кафедрой европейских исследований Уральского федерального университета проф. Александра Геннадьевича Нестерова, сотрудников Службы государственного советника по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии проф. Этибара Наджафова и проф. Хаджар Вердиевой, Анны Байрамовой, Саррафа Гусейнова, заведующего кафедрой азербайджанской литературы Бакинского славянского университета (БСУ) проф. Рахили Гейбуллаевой, победителя песенного конкурса «Евровидение - 2011», выпускника БСУ Эльдара Касумова . Были организованы два круглых стола: «Толерантность и мультикультурализм в государственной политике Азербайджана» с участием депутата Милли Меджлиса Азербайджанской Республики, члена парламентской делегации Азербайджана в ПАСЕ проф. Сахибы Гафаровой и исполнительного директора БМЦМ проф. Азада Мамедова, и «Совершенные в Азербайджане преступления геноцида. Карабахская война» с участием докторанта Университета Хайфы (Израиль), эксперта по международным отношениям Арье Гута. Состоялись встречи с Государственным советником Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии, председателем Попечительского совета БМЦМ академиком Камалом Абдуллаевым, заслуженным деятелем искусств Азербайджана, писателем Натигом Расулзаде и представителем Азербайджанского фонда творчества, поэтом Гисметом Рустамовым. В рамках «Летней школы» состоялась дискуссия «Проблемы политики мультикультурализма в Европе», которой руководили директор Института философии Национальной Академии Наук Азербайджана проф. Ильхам Мамедзаде и заведующий отделом аналитики БМЦМ доц. Нариман Гасымзаде. Состоялись презентации с участием исполнительного директора Бакинского международного центра мультикультурализма проф. Азада Мамедова, исполнительного директора Фонда Знаний при Президенте Азербайджанской Республики Октая Самедова и ректора Бакинского славянского университета проф. Асифа Гаджиева.

За виртуальным "круглым столом", организованным Службой государственного советника Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии, вместе со студентами зарубежных и азербайджанских университетов, участвовавшими в «Летней школе» под названием «Интерес к Азербайджану перерастает в любовь к Азербайджану (Азербайджанский мультикультурализм глазами местных и иностранных студентов) проходят обсуждения вокруг этого мероприятия.

Этибар Наджафов – профессор, главный консультант Службы государственного советника Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии (Азербайджан):

Каждый успешный шаг в деле пропаганды азербайджанского мултикультурализма приближает нас к поставленным перед нами Президентом страны господином Ильхамом Алиевым идеологическим целям. В перспективе наша работа в данной области опирается на широкую, разветвлённую стратегическую деятельность. «Летняя школа», о которой сейчас говорим, прошла в расположенном в Набрани Образовательно-рекреационном центре Конфедерации профсоюзов Азербайджана.Пользуясь случаем, хочу выразить нашу благодарность руководству Конфедерации.

Проект «Летняя школа» продолжила проводимую Бакинским международным центром мультикультурализма работу по преподаванию в зарубежныхуниверситетахпредмета«Азербайджанскиймультикультурализм». Как отметил Государственный советник Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии Камал Абдуллаев, если основной целью преподавания предмета «Азербайджанский мультикультурализм» в зарубежных университетах было распространение в зарубежных странах накопленного нашей страной в области мультикультурализма опыта и стимулирование у иностранных студентов интереса к Азербайджану, то основная цель проекта «Летней школы» - перерастание этого интереса в любовь к нашей стране, превращение их в настоящих друзей Азербайджана.

Приветствуя местных и иностранных студентов, принимающих участие в работе круглого стола, для начала хочу обратиться к ним с вопросом: Обогатило ли участие в «летней школе» ваши знания об азербайджанском мультикультурализме и Азербайджане в целом?

Анастасия Юрченко - Белорусский государственный университет (Беларусь):

Курс «Азербайджанский мультикультурализм» преподавался нам с февраля по май 2015-го года, а «Летняя школа» помогла изучить ситуацию

с мультикультурализмом в Азербайджане более основательно. Благодаря «Летней школе» мы больше узнали о людях Азербайджана, об истории этой страны, о Кавказской Албании, Нагорном Карабахе. Рада отметить, что знания, полученные при прослушивании курса «Азербайджанский мультикультурализм», совпадают с увиденным в Азербайджане. Во время пребывания в таких городах, как Хачмаз, Губа, Гусар мы стали свидетелями мирного сосуществования людей с разными мировоззрениями.

Мариам Окрешидзе - Тбилисский государственный университет (Грузия):

В Азербайджане я была впервые и открыла здесь много нового для себя. Эта страна полностью заключила меня в свои объятия, обогатила моё мировоззрение. Азербайджан так очаровал, так вдохновил меня своей неповторимостью, что я до сих пор всё связанное с ним вспоминаю эмоционально и во всех подробностях. За время участия в «Летней школе» я узнала довольно много о культуре Азербайджана, об истории и, конечно же, о традициях азербайджанского народа.

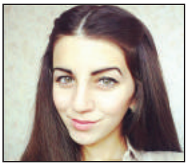

Жаннет Николова, Софийский университет им. Св. Климента Охридского (Болгария):

Весной у себя в университете я изучила предмет «Азербайджанский мультикультурализм». Мне он очень понравился. Достаточно интересный и содержательный предмет. Однако, именно организованная для нас в Азербайджане «Летняя школа» придала окончательную оформленность моим знаниям об азербайджанской модели мультикультурализма. Все лекции, которые я прослушала в «Летней школе», были обстоятельными и насыщенными. Я смогла получить ответы на все интересующие меня и важные для меня вопросы, связанные с «Азербайджанским мультикультурализмом».

Ахмад Абабнех - Университет Ла Сапиенза (Италия):

Я изучал и исследовал модель азербайджанского мультикультурализма ещё в Италии, во время моих занятий в магистратуре. Позже у меня появилась прекрасная возможность убедиться в том, что на практике эта модель намного лучше, чем в теории. Хочу подчеркнуть, что азербайджанская модель мультикультурализма - самая лучшая модель культурного многообразия. Своими впечатлениями об Азербайджане, о его гостеприимстве, в особенности же о его кухне я поделился с друзьями, членами своей семьи. Я хочу стать гражданином Азербайджана. Я желаю своей стране, а Азербайджан я считаю своей страной, всего самого наилучшего.

Наталия Николаева - Уральский федеральный университет (Россия):

Из лекций по курсу «Азербайджанский мультикультурализм» я знала об Азербайджане как о многонациональной, толерантной стране, но на практике я познакомилась с азербайджанским мультикультурализмом только в прошедшей в Набрани «Летней школе». Такие проекты, как «Летняя школа», очень интересны и занимательны.

Момчил Шопов - Софийский университет им. Св. Климента Охридского (Болгария):

Участие в «Летней школе» в Баку и Набрани в июле 2015-го года было для меня очень полезным, так как я имел возможность получить практические знания по предмету «Азербайджанский мультикультурализм», встретиться с представителями азербайджанской интеллигенции. Помимо того, я смог увидеть, как живут простые люди, рядовые граждане этой страны. И то, что я увидел в Азербайджане, стало для меня поучительным. За это я очень

благодарен организаторам «Летней школы». Я много слышал о компактном поселении евреев в Красной Слободе и давно хотел её посетить. Я был счастлив, когда увидел, что программой предусмотрено посещение и этого поселка. Конечно, вы спросите - почему? Как лингвисту мне было интересно узнать, как сохранился еврейский язык в течение многих веков, были ли его модификации.

Этибар Наджафов:

Какие из прочитанных в «Летней школе» лекций вам запомнились?

Жаннет Николова:

Преподаватели в «Летней школе» преподносили нам материал в самой доступной форме. Мне понравились все лекции, но особенно те, которые были связаны с историей и политикой Азербайджана. Так как я увлекаюсь историей, то мне была интересна лекция о Кавказской Албании. В свою очередь, лекция о сосуществовании различных религий в Азербайджане тоже была весьма содержательной. Но больше всего мне понравилась практическая сторона, то, что я смогла ознакомиться с историей и культурой азербайджанского народа, в том числе – с культурой проживающих в Азербайджане национальных меньшинств.

Шукюфа Ахмедли - Азербайджанский технический университет (Азербайджан):

Я согласна с Жаннет, что все лекции были интересные и содержательные. Мне самой было важно углубить знания о своей родине - Азербайджане по разным направлениям. Несмотря на то, что моя специальность относится больше к технической сфере, после «Летней школы» у меня возник интерес к истории, в частности - к древней истории Азербайджана. Самой запоминающейся для меня стала лекция «Сравнительный анализ немецкого и азербайджанского мультикультурализмов». Её прочитали приехавший из Германии профессор Аугсбургского Университета Клаус Вольф и главный консультант службы Государственного советника по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии профессор Этибар Наджафов. Они затронули ряд интересных и актуальных вопросов. А больше всего

меня впечатлила встреча с Государственным советником Азербайджанской Республики по межнациональным вопросам, вопросам мультикультурализма и религии, председателем Попечительского совета Бакинского международного центра мультикультурализма академиком Камалом Абдуллаевым. Весьма содержательной была и лекция на тему «Толерантность и мультикультурализм в политическом курсе Азербайджанского государства», а также выступления депутата Милли Меджлиса, члена делегации Азербайджана в ПАСЕ профессора Сахибы Гафаровой и исполнительного директора БМЦМ профессора Азада Мамедова.

Анастасия Юрченко:

Да, я тоже присоединяюсь к словам Шукюфе - моей подруги из Азербайджана. Все лекции были очень интересные. Я тоже хочу отметить лекцию «Сравнительный анализ немецкого и азербайджанского мультикультурализмов», прочитанную профессором Клаусом Вольфом и профессором Этибаром Наджафовым. Было интересно, когда специалисты из разных стран рассказывали об опыте своей страны в области мультикультурализма, сравнивали мультикультуральную политику своих государств. Из лекции профессора Александра Геннадьевича Нестерова «Сравнительный мультикультурализм» мы получили более подробную информацию о мультикультурализме, о связанных с толерантностью проблемах в странах Запада . Эту лекцию я тоже хотела бы отметить.

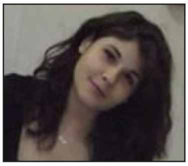

Франческа Эквестре - Университет Ла Сапиенза (Италия):

Мне тоже очень понравилась лекция на тему «Сравнительный анализ немецкого и азербайджанского мультикультурализмов». Очень содержательной и интересной была также лекция о Кавказской Албании, которую прочла профессор Хаджар Вердиева. Мне хотелось бы получить знания о литературе, истории и геополитике Азербайджана. В азербайджанской литературе меня больше всего интересует творчество Низами Гянджеви и его произведения; влияние суфизма на азербайджанскую литературу; сравнительный анализ азербайджанской и итальянской литератур. В истории

меня больше интересуют следующие темы: Азербайджан в трудах Геродота; роль религии в период после обретения независимости; государственная политика по вопросам межнациональных отношений после обретения независимости. Что касается геополитики, здесь я хотела бы изучить следующие вопросы: стратегическая позиция Азербайджана как энергетического центра на Южном Кавказе; роль Азербайджана как посредника между тюркоязычными странами и странами Ближнего Востока.

Этибар Наджафов:

Наряду с учёбой, программой был предусмотрен и ряд развлекательных мероприятий. Какие из них вам больше понравились? Делились ли вы своими впечатлениями о «Летней школе» с родными, со своими друзьями, коллегами, преподавателями?

Анастасия Юрченко:

Все предложенные нам развлекательные мероприятия мне понравились. Больше всего, однако, мне понравились изучение азербайджанского танца «Яллы», знакомство с туристическим комплексом «Шахдаг», прогулка по набережной в Баку. После возвращения домой я делюсь своими впечатлениями,

Участники «Летней школы» учатся танцу "Яллы"
в рамках конкурса «Представь свою страну».

наверно, с каждым, кого встречаю. Конечно же, рассказала обо всём родственникам, однокурсникам и друзьям. Все они были приятно удивлены.

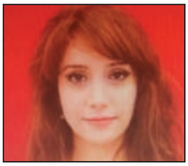

Севиндж Джаббарлы - Бакинский славянский университет (Азербай-джан):

Все было интересно. Сочетание лекций и практических мероприятий делало «Летнюю школу» интересной. Из развлекательных мероприятий хотела бы отметить просмотр фильма «Не та, так эта». Было интересно наблюдать за реакцией наших зарубежных гостей. Фильм вызвал очень много вопросов. Приятно было объяснять, прояснять некоторые непонятные для них моменты.

Константин Церцвадзе - Тбилисский государственный университет (Грузия):

Безусловно, «Летняя школа» превзошла ожидания всех участников. Невозможно не вспоминать конкурс «Представь свою страну» и, конечно же, танец «Яллы». У меня в смартфоне и сейчас хранится запись мелодии этого танца, я часто слушаю её, вспоминаю каждую секунду нашего пребывания в Азербайджане...

Шукюфа Ахмедли:

Хотя я и живу в Азербайджане, но в регионах, где мы побывали, получила уникальную возможность ознакомиться с очень многими моментами, связанными с историей Азербайджана, повидать множество исторических мест, дома-музеи исторических личностей, которые до этого не видела, получить новые знания об этнических группах, представителях различных религиозных конфессий.

Несмотря на то, что со дня закрытия «Летней школы» уже прошли два месяца, я не перестаю вспоминать, делиться впечатлениями о тех днях. Я поддерживаю связь со своими новыми друзьями, которых обрела во время участия в «Летней школе».

Мариам Окрешидзе:

Не могу выделить какое-то одно мероприятие, так как все мероприятия, вечера, встречи, предложенные нам во время «Летней школы», были интересными и развлекательными. Словом, все мероприятия мне понравились. Всё было на высшем уровне, очень интересно, довольно познавательно и развлекательно. Но больше всех мне понравилось изучение азербайджанского танца «Яллы».

В моем окружении не осталось ни одного человека, кому бы я не рассказывала о моей великолепной поездке. Рассказывая о ней на одном дыхании, я как бы вновь оказываюсь в Азербайджане. Все, кому я рассказала о моих впечатлениях от «Страны Огней», о том, что я пережила, что ощутила там, – слушая меня, тоже прочувствовали всё это, думаю, мои слушатели словно сами оказывались в Азербайджане.

Этибар Наджафов:

А теперь хочу обратиться к тем студентам – участникам «Летней школы», которые не посещали курса лекций «Азербайджанский мультикультурализм». Была ли у вас раньше информация об Азербайджане как о мультикультуральной, толерантной стране? Хотели бы вы посещать курс лекций «Азербайджанский мультикультурализм» у себя в университете?

Алексей Харитонюк - Минский государственный лингвистический университет (Беларусь):

На родине у меня информации об Азербайджане было немного. Однако я знал, что Азербайджан является светским государством и одной из самых стабильных стран в регионе. Я знал, что в Баку удивительная архитектура, а многие события, такие как Европейские Игры, освещались в СМИ. После посещения «Летней школы» информации стало значительно больше. Иначе говоря, «Летняя школа» существенно обогатила мои знания о стране.

«Летнюю школу» можно считать уникальным опытом, потому что это мероприятие дало нам возможность увидеть регионы страны, пообщаться с местной молодежью, узнать многое об особенностях азербайджанской культуры. Оказались полезными также книги, подаренные нам в «Летней

школе», в частности, изданные в виде брошюр материалы виртуальных «круглых столов» («Гармония социально-экономического и духовного развития в современном Азербайджане» и «Мультикультуральная безопасность»).

Относительно вопроса о желании посещать курс «Азербайджанский мультикультурализм» у себя в университете скажу следующее: если бы в моём университете преподавался данный курс, я его непременно посещал бы.

Микеле Занесси - Миланский университет (Италия):

«Летняя школа» в Азербайджане - это одно из лучших событий в моей жизни. До участия в ней у меня не было информации об этом интересном аспекте жизни Азербайджана – азербайджанском мультикультурализме. К сожалению, в Италии имеет место сильный дефицит информации о вашей удивительной стране, об образе жизни вашего народа. В «Летней школе» я многое узнал об азербайджанском мультикультурализме. У меня была возможность увидеть в реальности этот частный аспект жизни вашей республики. Прочитанные нам видными профессорами лекции помогли мне понять то, что я видел, а беседы с ребятами из Азербайджана - лучше узнать

Просмотр фильма «Не та, так эта» участниками «Летней школы».

обычаи и менталитет народа. Я хотел бы еще раз приехать в Азербайджан и пожить в азербайджанской семье, чтобы еще лучше узнать эту страну.

К сожалению, преподаваемый в Университете Ла Сапиенза предмет «Азербайджанский мультикультурализм» в моем университете не преподается, у нас не проводятся исследования по Кавказскому региону в целом. После полученного в Азербайджане опыта я хотел бы стать представителем Азербайджана у себя в Италии, чтобы рассказывать всем о красоте и энергетике вашей страны. Я думаю, что Азербайджану удастся экспортировать свою модель мультикультурализма в качестве примера мирного сосуществования различных народов, представителей разных конфессий, особенно в современный период, когда такое сосуществование представляется важным.

Гедиминас Ласкаускас - Университет Витаутаса Великого (Литва):

В «Летней школе», в которой мне довелось участвовать, я смог расширить свои теоретические и практические знания об Азербайджане, в том числе о его уникальном феномене – мультикультурализме. Мы не только узнали много нового об истории, традициях, культуре Азербайджана, но и прочувствовали все это во время прогулки по улицам азербайджанских городов, в общении с местным населением. У меня была возможность узнать некоторые факты из ранее неизвестных мне областей, в особенности, о влиянии религии на формирование мультикультурального подхода, о совместном проживании в этой стране людей, принадлежащих к различным этническим и конфессиональным группам, об исторических корнях азербайджанского народа в целом. Конечно, у меня были некоторые сведения о том, что Азербайджан – это мультикультуральная и толерантная страна, но эти сведения были довольно ограниченными. Я был крайне удивлен, когда вопреки всему тому, что происходит сейчас в других странах, встретил такой уникальный пример мультикультурализма. В этом плане Азербайджан – явление исключительное.

Я единственный в нашей литовской команде, кто до приезда в международную «Летнюю школу» не посещал лекций по предмету «Азербайджанский мультикультурализм». Но я очень хотел бы прослушать этот курс.

Александра Дерома - Университет Ла Сапиенза (Италия):

«Летняя школа» дала мне возможность познакомиться с вашей страной, её историей, культурой. У меня была информация о том, что Азербайджан является многоконфессиональной, толерантной страной. То, что я видела во время пребывания в «Летней школе», обогатило мои знания об Азербайджане. Меня очень привлекла ваша страна. Мне интересно все. Но я хотела бы узнать Азербайджан поближе, так сказать, с разных ракурсов.

Я также очень хочу записаться на курс лекций по «Азербайджанскому мультикультурализму». Думаю, что этот курс поможет мне поближе узнать Азербайджан.

Этибар Наджафов:

Хотели бы вы в будущем выполнить какую-либо связанную с Азербайджаном научно-исследовательскую работу (написать диссертацию, статью и т.д.)?

Евгения Шиляева - Уральский федеральный университет (Россия):

Это была моя первая поездка в Азербайджан. До этого у меня не было определенного представления о том, что меня тут ждет. В «Летней школе» я увидела и узнала много нового и интересного. Было много различных мероприятий, но одно из них мне понравилось больше всего – это просмотр фильма «Не та, так эта». Просмотр натолкнул меня на идею провести исследование на тему: «Роль и отражение мультикультурализма в азербайджанском кино и искусстве». Поэтому, мне хотелось бы больше узнать об азербайджанском искусстве, культуре.

Жаннет Николова:

Меня очень интересует все, что связано с проживающими в Азербайджане этническими меньшинствами. О них нам рассказывали во время

лекций. В частности, меня интересует тема исторического развития мультикультурализма в Азербайджане, сохранение самобытности этнических меньшинств, сосуществование многих народов на протяжении веков. Если будет возможность, я бы очень хотела провести на эту тему научное исследование и написать статью. Одну такую статью об Азербайджане, о «Летней школе» и мультикультурализме в целом я уже опубликовала в одной популярной болгарской еженедельной газете.

Константин Церцвадзе:

Об Азербайджане хотелось бы узнать ещё больше. А в связи с темой моего будущего научного исследования могу сказать следующее: чтобы показать всему миру, что именно Азербайджан является образцом для многих ведущих европейских государств, хочу работать над вопросом о значении азербайджанского мультикультурализма.

Харитонюк Алексей:

В будущем считаю возможным работать в области постсоветских исследований. К настоящему моменту я побывал во многих постсоветских странах - Литве, Латвии, Эстонии, России, Украине и Азербайджане. Между нашими странами много общих моментов, но в то же время, ныне у каждого государства свой путь развития, а это огромное поле для компаративных исследований. В любом случае, в таких областях, как мультикультурализм, отсутствие дискриминации и многовекторность внешней политики Азербайджан может стать примером для других государств.

Нино Жвания - Тбилисский государственный университет (Грузия):

Вопрос оказался очень кстати, так как в этом году я собираюсь поступить в докторантуру и уже выбрала тему – «Языковая политика в мультикультуральном обществе». В своем исследовании хочу провести сравнительный анализ языковой политики в Азербайджане и Грузии.

Мариам Окрешидзе:

После лекции, в которой рассматривалась роль мультикультурализма в литературе, у меня возникла идея провести научное исследование на

тему: «Проблема, изображение и роль мультикультурализма в современной грузинской, русской и азербайджанской литературах». Чтобы успешно провести это исследование, мне нужно глубже и всесторонне изучить Азербайджан. В частности – более подробно изучить культуру, язык и, особенно, литературу азербайджанского народа. В ходе лекции Государственного советника академика Камала Абдуллаева было сказано, что Бакинский международный центр мультикультурализма готовить серию изданий по теме «Литературно-художественные, научно-философские и политические истоки азербайджанского мультикультурализма». Хотела бы прочитать эти книги. Думаю, они будут переведены на английский язык.

Франческа Эквестре:

Мне бы хотелось исследовать роль различных религиозных конфессий в Азербайджане, их историю, характерные особенности и вклад в развитие толерантности в стране. Очень хотела бы исследовать суфизм.

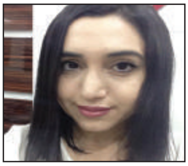

Хумар Эвезли - Азербайджанский государственный экономический университет (Азербайджан):

Во время участия в «Летней школе» я поняла, что хочу написать статью «Азербайджанский мультикультурализм глазами иностранных студентов». Общаясь со студентами из разных стран, я видела, как у них блестели глаза, когда они говорили об Азербайджане, делились впечатлениями о нашей стране. Им было интересно всё. Говоря об Азербайджане, я бы хотела, чтобы в первую очередь вспоминались наша история, культура, достопримечательности нашей страны, наша развитая экономика, и, конечно же, наш мультикультурализм. В данном случае, организация «Зимней школы» – удачная находка. Показать зарубежным студентам зимние пейзажи Азербайджана - считаю хорошей инициативой.

Наталия Николаева:

Своё дальнейшее сотрудничество в подобных проектах я вижу более активным и плодотворным. Азербайджан – молодое, динамично развивающееся государство с большим будущим и прекрасными перспективами. В этой

связи я хотела бы приступить к научно-исследовательской работе на тему: «Азербайджан – эффективный пример политики мультикультурализма».

Этибар Наджафов:

Президент Азербайджанской Республики господин Ильхам Алиев в своих выступлениях отмечает, что в мире уже изучается опыт нашей страны в области мультикультурализма. Успешно осуществляемый начиная с 2015 года Бакинским международным центром мультикультурализма проект «Преподавание предмета «Азербайджанский мультикультурализм» в зарубежных и отечественных университетах» - показатель возрастающего интереса к опыту Азербайджана в области мультикультурализма. Ряд зарубежных университетов, включая этот предмет в свои учебные планы, официально обращаются в Бакинский международный центр мультикультурализма для организации его преподавания. В текущем учебном году ещё 4 зарубежных университета - Лусофонский гуманитарный и технологический университет (Португалия), Полтавский университет экономики и торговли (Украина), Фрайбургский университет (Швейцария) и Эрджиесский университет (Турция) – организовали у себя преподавание предмета «Азербайджанский мультикультурализм». В ряду университетов, готовых приступить к преподаванию данного предмета в ближайшем будущем, можно отметить Хьюстонский университет из США, Аугсбургский и Вюрцбургский университеты из Германии, Варшавский университет из Польши, Университет Гаджа Мада из Индонезии, Российский университет дружбы народов, Университет Комплутенсе из Испании и ряд других университетов.

Особо хочу отметить, что наряду с «Летней школой», о которой мы говорим, в целях всестороннего представления природных, духовных богатств нашей Родины, будут организованы и «Зимние школы». Азербайджан прекрасен во все времена года, и мы хотим показать это своим друзьям.

А теперь пришло время последнего вопроса. Последний наш вопрос адресован ко всем вам: Смогли ли мы во время «Летней школы» превратить ваш интерес к Азербайджану в любовь к Азербайджану?

Все:

Да, смогли. Конечно, так и произошло.

Этибар Наджафов.

Благодарю всех за участие.

The Summer school participants visiting a synagogue in Red Settlement, Guba

2015
MULTICULTURAL AZERBAIJAN
LEARN, EXPLORE, SHARE

INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL

The Summer school participants are in "Tehsil Health and Recreation Complex", Nabran.

Interest in Azerbaijan Grows into Love for Azerbaijan

(Azerbaijani multiculturalism through the eyes of local and foreign students)

From the editorial office

The Baku International Multiculturalism Centre (BIMC) began to teach the subject "Azerbaijani Multiculturalism" in the spring semester of the 2014-15 academic year in seven universities – Sofia University St Kliment Ohridski, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University in Georgia, the Ural Federal University named after Russia's first president Boris Yeltsin in the Russian Federation, the Lithuanian University of Educational Sciences, Charles University in the Czech Republic, Sapienza University of Rome in Italy and the Belarusian State University. Teaching of the subject began at the same time in several Azerbaijani universities.

As a component of the BIMC's successful project "Teaching the Subject 'Azerbaijani Multiculturalism' in Domestic and Foreign Universities", or to be more exact, as a continuation of it, an international summer school "Multiculturalism as a Lifesyle in Azerbaijan: Learn, Explore, Share" was held from 21 July to 1 August in a picturesque part of our country, Nabran, for students from foreign and Azerbaijani universities.

More than 1,500 applications to take part in the summer school were received from 49 countries. Following a selection process, 49 students from 12 foreign countries and 19 students from Azerbaijan were given places at the school. Twenty-three foreign and local speakers took part in the first summer school. Twelve lectures, two round tables, three meetings and one discussion were held as part of the summer school. Lectures were given by Prof. Klaus Wolf from the University of Augsburg, Germany; Intiqam Babayev and Ismayil Ismayilov, Deputy Ministers of Youth and Sport of the Azerbaijan Republic; Gunduz Ismayilov, Deputy Chairman of the Azerbaijan Republic State Committee for Work with Religious Organizations; Milikh Yevdayev, Chairman of the Mountain Jewish Community;

Prof. Alexander Gennadyevich Nesterov, head of the European Research Department at the Ural Federal University; Prof. Etibar Najafov, Prof. Hajar Verdiyev, Anna Bayramova and Sarraf Huseynov, all from the Service of the State Counsellor for Multiculturalism, Interethnic and Religious Affairs; Rahila Geybullayeva, head of the Azerbaijani Literature Department at Baku Slavic University (BSU), and Eldar Qasimov, winner of the 2011 Eurovision Song Contest and a BSU graduate. Two round tables were held, one on "Tolerance and Multiculturalism in Azerbaijan's State Policy" with the participation of Prof. Sahiba Gafarova, Deputy of the Milli Majlis of the Azerbaijan Republic and member of the Azerbaijani delegation to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE), and Prof. Azad Mammadov, Executive Director of the Baku International Multiculturalism Centre, and the other on "Crimes of Genocide Committed in Azerbaijan. The Karabakh War" with the participation of Arye Gut, doctoral student at the University of Haifa (Israel) and an expert on international relations. Meetings were held with Academician Kamal Abdullayev, State Counsellor of the Azerbaijan Republic for Multiculturalism, Interethnic and Religious Affairs and Chairman of the Board of Trustees of the BIMC, writer Natiq Rasulzada, an Honoured Arts Worker of Azerbaijan, and poet Qismet Rustamov, a representative of the Creativity Foundation of Azerbaijan. Discussions on "The Problems of the Policy of Multiculturalism in Europe" were led by Prof. Ilham Mammadzada, Director of the Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Azerbaijan, and Associate Prof. Nariman Qasimzada, head of the BIMC analytical department. Presentations were given by Prof. Azad Mammadov, Executive Director of the BIMC, Oqtay Samadov, Executive Director of the Knowledge Foundation under the President of the Azerbaijan Republic, and Prof. Asif Hajiyev, Rector of Baku Slavic University.

The summer school "Interest in Azerbaijan Grows into Love for Azerbaijan (Azerbaijani multiculturalism through the eyes of local and foreign students)" is being discussed at a virtual round table organized by the Service of the State Counsellor of Azerbaijan for Multiculturalism, Interethnic and Religious Affairs together with students of foreign and Azerbaijani universities who took part in the summer school.

Etibar Najafov – professor, chief adviser of the Service of the State Counsellor of the Azerbaijan Republic for Multiculturalism, Interethnic and Religious Issues (Azerbaijan):

Every successful step in promoting Azerbaijani multiculturalism brings us closer to the ideological goals set for us by the country's President, Ilham Aliyev. The future of our work in this area is based on broad, diverse, strategic activity. The Summer School under discussion at present took place in Nabran, at the Educational and Recreational Centre of the Confederation of Trade Unions of Azerbaijan. I would like to take this opportunity to express my thanks to the leadership of the Confederation.

The Summer School project continued the work of the Baku International Multiculturalism Centre to teach the subject of "Azerbaijani Multiculturalism" in foreign universities. The State Counsellor of the Azerbaijan Republic on Multiculturalism, Interethnic and Religious Issues, Kamal Abdullayev, said that while the main aim of teaching "Azerbaijani Multiculturalism" in foreign universities was to spread abroad the experience of our country in multiculturalism and stimulate interest in Azerbaijan amongst foreign students, the main aim of the Summer School was to

Lecture on "Religious Tolerance in Azerbaijan" delivered by Melikh Yevdayev, Head of the Mountain Jews Religious Community and Gunduz Ismayilov, deputy chairman of the State Committee on Work with Religious Associations

expand that interest into love for our country and to turn the students into true friends of Azerbaijan.

As I welcome local and foreign students to the round table, I would like to begin with a question to them: Has participation in the Summer School enriched your knowledge about Azerbaijani multiculturalism and Azerbaijan as a whole?

Anastasiya Yurchenko – Belarusian State University (Belarus):

We were taught the course on "Azerbaijani Multiculturalism" from February to May 2015, while the Summer School allowed us to study the multiculturalism situation in Azerbaijan more thoroughly. Thanks to the Summer School we have found out more about the peoples of Azerbaijan, about the history of this country, about Caucasian Albania and Nagorno-Karabakh. I am glad to say that the knowledge gained from attending the course on "Azerbaijani Multiculturalism" is consistent with what I saw in Azerbaijan. During our visits to the towns of Khachmaz, Quba and Qusar we witnessed the peaceful coexistence of people with different worldviews.

Mariam Okreshidze – Tbilisi State University (Georgia):

This was my first visit to Azerbaijan and I discovered much that was new to me. This country embraced me wholeheartedly, enriching my worldview. Azerbaijan's individuality charmed and inspired me so much that I am still emotional when I remember everything connected with it down to the last detail. During the Summer School I found out a great deal about the culture of Azerbaijan, about its history and, of course, about the traditions of the Azerbaijani people.

Zhannet Nikolova – Sofia University St Kliment Ohridski (Bulgaria):

I studied the subject "Azerbaijani Multiculturalism" this spring at our university. I liked it very much. It is an interesting and rich subject. However, it was the Summer School here in Azerbaijan that gave the final shape to my knowledge of the Azerbaijani model of multiculturalism. All the lectures that I heard at the Summer School were comprehensive and informative. I got answers to all the important questions that interested me about Azerbaijani multiculturalism.

Ahmad Ababneh – Sapienza University of Rome (Italy):

I studied and researched the model of Azerbaijani multiculturalism when I was still in Italy working on my Master's Degree. Later I got the excellent opportunity to see that this model is far better in practice than in theory. I would like to stress that the Azerbaijani model of multiculturalism is the best model of cultural diversity. I shared with my friends and family my impressions of Azerbaijan, of its hospitality and cuisine. I would like to become a citizen of Azerbaijan. I wish my country, and I consider Azerbaijan to be my country, all the very best.

Natalya Nikolayeva – Ural Federal University (Russia):

I learnt about Azerbaijan as a multi-ethnic, tolerant country from course lectures on "Azerbaijani Multiculturalism", but found out about Azerbaijani multiculturalism in practice only at the Summer School in Nabran. Projects like the Summer School are very interesting and engaging.

Momchil Shopov – Sofia University St Kliment Ohridski (Bulgaria):

Participation in the Summer School in Baku and Nabran in July 2015 was very useful for me as I had the opportunity to acquire practical knowledge of the subject "Azerbaijani Multiculturalism" and meet representatives of the Azerbaijani intelligentsia. Moreover, I was able to see how ordinary people live in that country. What I saw in Azerbaijan was instructive for me. I am very grateful for that to the organizers of the Summer School. I had heard a lot about the almost entirely Jewish settlement of Krasnaya Sloboda and wanted to visit it for a long time. I was pleased to see that a trip to the settlement had been included in our programme. You'll ask me why. It was very interesting for me as a linguist to find out how the Jewish language had been preserved over so many centuries and whether there had been any modifications.

Etibar Najafov:

Which of the Summer School lectures were the most memorable?

Zhannet Nikolova:

The Summer School teachers presented material to us in a very accessible format. I liked all the lectures, but especially those concerning the history and politics of Azerbaijan. Since I enjoy history, I found the lecture on Caucasian Albania interesting. The lecture on the coexistence of different religions in Azerbaijan was also extremely informative. But it was the practical aspect that I liked the most, the opportunity to find out about the history and culture of the Azerbaijani people, including the culture of the ethnic minorities living in Azerbaijan.

Shukufa Ahmadli – Azerbaijan Technical University (Azerbaijan):

I agree with Zhannet that all the lectures were interesting and informative. It was important for me to deepen my knowledge about my

home country, Azerbaijan, in different respects. Even though my subject area is more technical, after the Summer School I became interested in history, especially the ancient history of Azerbaijan. I found the lecture "A Comparative Analysis of German and Azerbaijani Multiculturalism" the most memorable. It was given by Augsburg University Professor Klaus Wolf and Prof. Etibar Najafov, chief adviser at the Service of the State Counsellor of the Azerbaijan Republic for Multiculturalism, Interethnic and Religious Issues. They covered a range of interesting and topical questions. The meeting with Academician Kamal Abdullayev, State Counsellor of the Azerbaijan Republic for Multiculturalism, Interethnic and Religious Issues and Chairman of the Board of Trustees of the Baku International Multiculturalism Centre, made the greatest impression on me. I also found really informative the lecture on "Tolerance and Multiculturalism in the Policies of the Azerbaijani State" and the speeches of Prof. Sahiba Qafarova, Milli Majlis Deputy and member of the Azerbaijani delegation to PACE, and Prof. Azad Mammadov, BIMC Executive Director.

Anastasiya Yurchenko:

Yes, I agree with what my friend from Azerbaijan, Shukufa, said. All the lectures were interesting. I would also like to highlight the lecture "A Comparative Analysis of German and Azerbaijani Multiculturalism", given by Prof. Klaus Wolf from Germany and Prof. Etibar Najafov. It was interesting when specialists from different countries talked about their countries' experience of multiculturalism and compared the multicultural policies of their states. We got more information about multiculturalism and problems of tolerance in the West from the lecture of Prof. Alexander Gennadyevich Nesterov "Comparative Multiculturalism". I would also like to single out that lecture.

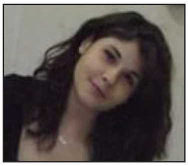

Francesca Equestre – Sapienza University (Italy):

I also really liked the lecture "A Comparative Analysis of German and Azerbaijani Multiculturalism". Prof. Hajar Verdiyev's lecture on Caucasian Albania was

also very informative and interesting. I would like to find out about the literature, history and geopolitics of Azerbaijan. In Azerbaijani literature I am most interested in Nizami Ganjevi and his work, the influence of Sufism on Azerbaijani literature and comparative analysis of Azerbaijani and Italian literature. The following topics interest me most in history: Azerbaijan in the works of Herodotus; the role of religion in the post-independence period; state policy on inter-ethnic relations post-independence. On geopolitics, I would like to study the following questions: Azerbaijan's strategic position as the energy centre of the southern Caucasus; Azerbaijan's role as a mediator between the Turkic-speaking countries and the countries of the Middle East.

Etibar Najafov:

The programme included leisure activities alongside studies. What did you like the most? Have you talked about the Summer School to your family and friends, colleagues and teachers?

Anastasiya Yurchenko:

I liked all the leisure activities, but most of all I enjoyed learning the Azerbaijani dance, Yalli, visiting the Shahdag resort and walking along the Baku seafront. Since I got home, I've been talking about the Summer School to practically everyone I've met. They've all been pleasantly surprised.

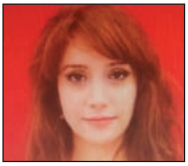

Sevinj Jabbarli – Baku Slavic University (Azerbaijan):

It was all interesting. The combination of lectures and practical events made the Summer School interesting. Amongst the leisure activities, I would pick out the showing of the film "Not This One, That One". It was interesting to watch the reactions of our foreign visitors. The film prompted a lot of questions. I enjoyed explaining the aspects that they didn't understand.

Konstantin Tsertsvadze – Tbilisi State University (Georgia):

The Summer School certainly exceeded everyone's expectations. I cannot forget the competition "Present Your Country" and the Yalli dance. I've still got the music for this dance on my smartphone and often listen to it and remember every second of our stay in Azerbaijan.

Shukufa Ahmadli:

Although I live in Azerbaijan, but in the regions we visited I got a unique opportunity to find out about many aspects of Azerbaijan's history, to see many historical places, the house museums of famous people, which I had not seen before, to learn new things about ethnic minorities and people of different faiths.

Although it's now two months since the end of the Summer School, I still remember it and share my impressions of those days. I keep in touch with the new friends that I made at the Summer School.

Mariam Okreshidze:

I cannot choose one event since all the events, evenings and meetings at the Summer School were interesting and entertaining. In a word, I enjoyed all the events. Everything was high level, very interesting, enlightening and entertaining. Most of all I enjoyed learning the Azerbaijani dance, the Yalli.

I've told absolutely everyone I know about my fantastic trip. When I talk about it all in one go, it's as though I'm back in Azerbaijan. Everyone that I've told my impressions of the Land of Fire, my experiences and feelings here – listening to me, they felt all this too. I think it was as though my listeners were in Azerbaijan too.

Etibar Najafov:

Now I would like to address those students who attended the Summer School but who have not done the course on "Azerbaijani Multiculturalism". Did you know before the Summer School about Azerbaijan as a multicultural, tolerant

country? Would you like to attend a lecture course on "Azerbaijani Multiculturalism" at your university?

Alexey Kharitonyuk – Minsk State Linguistics University (Belarus):

There wasn't much information about Azerbaijan in my own country. However, I knew that Azerbaijan is a secular state and one of the most stable countries in the region. I knew that Baku has amazing architecture and that many events, such as the European Games, have been reported in the media. After the Summer School I know a lot more. In other words, the Summer School really enriched my knowledge of the country.

The Summer School can be considered a unique experience because it gave us the opportunity to see the regions of the country, to mix with local young people and to find out a lot about the special features of Azerbaijani culture. The books we were given at the Summer School were also useful, especially the booklets of material from the virtual round tables ("The Harmony of Socio-Economic and Spiritual Development in Contemporary Azerbaijan" and "Multicultural Security").

On the question of whether I would like to take the course "Azerbaijani Multiculturalism" in my university: I would definitely take this course if it were taught at my university.

Michele Zanessi – Milan University (Italy):

The Summer School is one of the best events in my life. Before I attended the school, I didn't know about this interesting aspect of life in Azerbaijan – Azerbaijani multiculturalism. Unfortunately, there is a major lack of information in Italy about your amazing country, about your people's way of life. I learnt a lot about

Azerbaijani multiculturalism at the Summer School. I had the opportunity to see in reality this particular aspect of life in your republic. The lectures from prominent professors helped me understand what I could see, while conversations with young people from Azerbaijan helped me to find out more about the customs and mentality of the people. I would like to visit Azerbaijan again and live with an Azerbaijani family in order better to understand the country.

Unfortunately, the subject "Azerbaijani Multiculturalism", which is taught at Sapienza University, isn't taught at my university and we don't do any research into the Caucasus region at all. After the experience I gained in Azerbaijan I would like to be a representative of Azerbaijan at home in Italy in order to tell everyone about the beauty and energy of your country. I think that Azerbaijan will succeed in exporting its model of multiculturalism as an example of the peaceful coexistence of different peoples and believers of different faiths, especially in the modern period when this coexistence is important.

Gediminas Laskauskas – Vytautas Magnus University (Lithuania):

At the Summer School that I had occasion to attend I was able to expand my theoretical and practical knowledge about Azerbaijan, including about its unique phenomenon – multiculturalism. We not only learnt a lot that was new about the history, traditions and culture of Azerbaijan, but also experienced all this during our walks through the streets of Azerbaijani towns and contact with local people. I had the opportunity to find out about areas that I did not know before, especially about the influence of religion on the formation of a multicultural approach, about people of different ethnic and faith groups living together in this country and about the historical roots of the Azerbaijani people as a whole. Of course, I did know that Azerbaijan is a multicultural and tolerant country, but this knowledge was quite limited. I was amazed when I met this unique example of multiculturalism despite all that is going on now in other countries. In this respect Azerbaijan is an exception.

I was the only person in our Lithuanian team who had not taken the course "Azerbaijani Multiculturalism" before the Summer School. But I would very much like to take this course.

Alessandra Deroma – Sapienza University (Italy):

The Summer School gave me the opportunity to get to know your country, its history and culture. I had heard that Azerbaijan is a multi-faith, tolerant country. What I saw during the Summer School enriched my knowledge about Azerbaijan. Your country has really drawn me in. I am interested in everything. I would like to know Azerbaijan more closely, from different perspectives as it were.

I also really want to enrol on the course of lectures on "Azerbaijani Multiculturalism". I think that this course will help me know Azerbaijan better.

Etibar Najafov:

Would you like in future to do some kind of academic research on Azerbaijan (write a dissertation or article or so on)?

Yevgeniya Shilyayeva – Ural Federal University (Russia):

This was my first trip to Azerbaijan. Beforehand, I didn't have a clear picture of what to expect. I saw and learnt a lot that was new and interesting at the Summer School. There were many different events but I liked one in particular – the showing of the film "Not This One, That One". The film gave me the idea of researching the topic "The Role and Reflection of Multiculturalism in Azerbaijani Cinema and Art". Therefore, I would like to know more about Azerbaijani art and culture.

Zhannet Nikolova:

I am very interested in everything to do with the ethnic minorities living in Azerbaijan. We heard about them in the lectures. I am interested in particular in the historical development of multiculturalism in Azerbaijan and the preservation of the identity of ethnic minorities, the coexistence of many peoples over the centuries. If there is the opportunity, I would very much like to research this topic and write an article. I've already published an article about Azerbaijan, the Summer School and multiculturalism as a whole in a popular Bulgarian weekly.

Konstantin Tsertsvadze:

I would like to know more about Azerbaijan. I can say the following about my future academic research: I would like to work on the question of the significance of Azerbaijani multiculturalism in order to show the whole world that Azerbaijan is a model for many leading European states.

Alexey Kharitonyuk:

I think it possible to work in future on post-Soviet research. I have been to many post-Soviet countries – Lithuania, Latvia, Estonia, Russia, Ukraine and Azerbaijan. There are many points in common among our countries, but at the same time every state now has its own path of development and this huge field for comparative research. In any event, Azerbaijan can be an example for other states in such areas as multiculturalism, the lack of discrimination and the multidimensional nature of foreign policy.

Nino Zhvania – Tbilisi State University (Georgia):

The question is very apposite as this year I intend to begin a doctorate and have already chosen my subject – "Language policy in a multicultural society". In my research I would like to carry out a comparative analysis of language policy in Azerbaijan and Georgia.

Mariam Okreshidze:

After the lecture on the role of multiculturalism in literature, I had the idea of conducting academic research on the subject: "The problem, depiction and role of multiculturalism in contemporary Georgian, Russian and Azerbaijani literature". I need to study Azerbaijan more deeply and comprehensively if I am to do this research successfully. Academician and State Counsellor Kamal Abdullayev said in his lecture that the Baku International Multiculturalism Centre is preparing a series of publications on the subject "Literary, artistic, philosophical and political sources of Azerbaijani multiculturalism". I would like to read these books. I think they will be translated into English.

Francesca Equestre:

I would like to research the role of different religious confessions in Azerbaijan, their history, characteristics and contribution to the development of tolerance in the country. I would very much like to research Sufism.

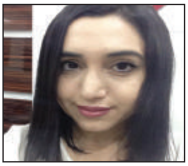

Khumar Evezli – Azerbaijani State Economic University (Azerbaijan):

During the Summer School I realized that I would like to write an article on "Azerbaijani multiculturalism through the eyes of foreign students". Mixing with students from foreign countries, I saw how their eyes shone when they talked about Azerbaijan and shared their impressions of our country. They were interested in everything. When people talk about Azerbaijan, I would like them to remember in particular our history, culture, our country's sights, our developed economy and, of course, our multiculturalism. In this case, holding a Winter School is a big plus. I think it's a good initiative to show foreign students Azerbaijan's winter landscapes.

Natalya Nikolayeva:

I think I will be more actively and productively involved in such projects in future. Azerbaijan is a young, dynamically developing state with a great future and

fine prospects. In this regard I would like to begin academic research on the subject "Azerbaijan as an effective example of the policy of multiculturalism".

Etibar Najafov:

The President of the Azerbaijan Republic, Ilham Aliyev, comments in his speeches that the world is already studying our country's experience in multiculturalism. The project of the Baku International Multiculturalism Centre, "Teaching the Subject of 'Azerbaijani Multiculturalism' in Domestic and Foreign Universities", which has been carried out successfully since 2015, is a sign of the growing interest in Azerbaijan's experience of multiculturalism. A number of foreign universities include this subject in their curriculum and officially ask the Baku International Multiculturalism Centre to organize the teaching. In the current academic year another four foreign universities – the Lusophone University of Humanities and Technology (Portugal), Poltava University of Economics and Trade (Ukraine), Freiburg University (Switzerland) and Erciyes University (Turkey) – taught the subject "Azerbaijani Multiculturalism". Of the universities ready to begin teaching the subject in the near future, I can mention Houston University in the USA, Augsburg and Wurzburg universities in Germany, Warsaw University in Poland, Gadjah Mada University in Indonesia, the Russian University of Friendship of the Peoples, Complutense University in Spain and a range of other universities.

I would like to mention in particular that, as well as the Summer School, a Winter School will be held to give a comprehensive picture of the natural and spiritual wealth of our motherland. Azerbaijan is beautiful at all times of year and we would like to show this to our friends.

Now it's time for my final question. Our last question is addressed to you all: During the Summer School did we manage to turn your interest in Azerbaijan into love for Azerbaijan?

Everyone:

Yes, you did. Of course that's what happened.

Etibar Najafov:

Thank you all for taking part.

MÜNDƏRİCAT / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENTS

Azərbaycana maraq Azərbaycana məhəbbətə çevrilir
(*Azərbaycan multikulturalizmi yerli və əcnəbi tələbələrin gözü ilə*)..............................11

Интерес к Азербайджану перерастает в любовь к Азербайджану
(Азербайджанский мультикультурализм глазами местных и иностранных студентов)..29

Interest in Azerbaijan Grows into Love for Azerbaijan
(Azerbaijani multiculturalism through the eyes of local and foreign students)........47

Şəkillərdə:

1. Akademik, yazıçı Kamal Abdullayev və Azərbaycanın Əməkdar incəsənət xadimi, Dövlət mükafatı laureatı yazıçı Natiq Rəsulzadə "Yay məktəbi" iştirakçıları arasında.

2. . "Yay məktəbi" iştirakçıları 1918-ci ilin aprel-may aylarında bolşevik-erməni silahlı dəstələri tərəfindən Quba qəzasında kütləvi şəkildə qətlə yetirilmiş müsəlman və yəhudilərin xatirəsinə ucaldılan Quba soyqırımı memorialında.

3. "Yay məktəbi" iştirakçıları "Öz ölkəni təqdim et" müsabiqəsində.

На фотографиях:

1. Академик, писатель Камал Абдуллаев и заслуженный деятель искусств, лауреат государственной премии писатель Натиг Расулзаде в окружении участников Летней школы.

2. Участники Летней школы в Губинском Мемориальном комплексе, воздвигнутом в память мусульманам и евреям, подвергнутым массовому уничтожению в апреле-мае 1918 года большевистко-армянскими вооруженными отрядами.

3. Участники Летней школы на конкурсе «Представь свою страну».

On the photos:

1. Academician Kamal Abdullayev, writer and Honored Artist of the Republic of Azerbaijan, State Award Winner, writer Natig Rasulzada with the participants of the Summer School.

2. The participants of the summer school in Guba memorial complex built in memory of Muslims and Jews, subjected to mass murder in the April-May 1918 by Bolshevik- Armenian armed forces, Guba.

3. Summer School participants in the event " Present your country".

Nəşriyyat redaktoru - Əliş Ağamirzəyev
Texniki redaktor - Mətanət Qaraxanova

«Mütərcim» Nəşriyyat-Poliqrafiya Mərkəzi

Çapa imzalanıb: 28.12.2015. Format: 60x90 1/16.
Qarnitur: Hypatia. Həcmi: 4 ç.v. Tiraj: 1000.

«Mütərcim» TM, Az1014, Bakı, Rəsul Rza, 125
Tel.: (+994) 596 21 44, e-mail: mutarjim@mail.ru
www.mutercim.az

BAKI BEYNƏLXALQ
MULTİKULTURALİZM MƏRKƏZİ
BAKU INTERNATIONAL MULTICULTURALISM CENTRE

Ünvan: Bakı, Azərbaycan, AZ1001, İstiqlaliyyət küçəsi 31,
Tel.: +994 12 505 51 07; Faks: +994 12 505 51 08
www. multikulturalizm.gov.az; e-mail: info@multikulturalizm.gov.az

Адрес: Баку, Азербайджан, AZ1001, ул. Истиглалият 31,
Тел.: +994 12 505 51 07; Факс: +994 12 505 51 08
www. multikulturalizm.gov.az; e-mail: info@multikulturalizm.gov.az

Adress: AZ1001, 31Istiglaliyyat str., Baku, Azerbaijan
Tel.: +994 12 505 51 07; Fax: +994 12 505 51 08
www. multikulturalizm.gov.az; e-mail: info@multikulturalizm.gov.az